II

(Icke-lagstiftningsakter)

BESLUT

KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2015/454

av den 9 juli 2014

om det statliga stöd SA.34823 (2012/C), SA.36004 (2013/NN), SA.37965 (2013/N), SA.37966 (2013/N), SA.37967 (2013/N) som Grekland har genomfört till förmån för Alpha Bank Group:

— **Rekapitalisering och omstrukturering av Alpha Bank SA.**

— **Resolution av Cooperative Bank of Western Macedonia genom ett överföringsuppdrag till Alpha Bank SA.**

— **Resolution av Evia Cooperative Bank genom ett överföringsuppdrag till Alpha Bank SA.**

— **Resolution av Cooperative Bank of Dodecanese genom ett överföringsuppdrag till Alpha Bank SA.**

[delgivet med nr C(2014) 4662]

(Endast den engelska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 108.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett medlemsstater och berörda parter tillfälle att yttra sig,

och av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

1.1 FÖRFARANDE AVSEENDE ALPHA BANK

(1) I sitt beslut av den 19 november 2008 godkände kommissionen systemet ”Support Measures for the Credit Institutions in Greece” (nedan kallat *stödsystemet för de grekiska bankerna*) som var avsett att säkerställa stabilitet i det grekiska finansiella systemet. Stödsystemet för de grekiska bankerna gör det möjligt att bevilja stöd genom de tre ingående åtgärderna, nämligen en rekapitaliseringsåtgärd, en garantiåtgärd och en statslåneobligationsåtgärd ([1]). I maj 2009 rekapitaliserade Grekland Alpha Bank Group (nedan kallad *banken*) i enlighet med rekapitaliseringsåtgärden.

(2) I skäl 14 i beslutet av den 19 november 2008 anges att kommissionen ska informeras om en omstruktureringsplan när det gäller rekapitaliseringsåtgärdens stödmottagare.

(3) Den 2 augusti 2010 presenterade de grekiska myndigheterna en omstruktureringsplan när det gäller banken för kommissionen. Kommissionen registrerade planen och efterföljande ändringar av denna liksom ytterligare information från de grekiska myndigheterna som ärende SA.30342 (PN 26/2010) och därefter som ärende SA.32786 (2011/PN).

([1]) Kommissionens beslut av den 19 november 2008 i ärendet om statligt stöd N 560/2008, *Support Measures for the Credit Institutions in Greece* (EUT C 125, 5.6.2009, s. 6). Det tilldelades numret SA.26678 (N 560/2008). Systemet förlängdes och ändrades sedan enligt beskrivningen i fotnot 2.

(4) Banken har vid flera tillfällen åtnjutit statliga garantier på skuldinstrument och statsobligationslån inom ramen för stödsystemet för de grekiska bankerna ([2]). Den har även fått statligt akut likviditetsstöd.

(5) Den 20 april 2012 lämnade den grekiska finansiella stabilitetsfonden (nedan kallad *HFSF*) en utfästelse till banken om att delta i bankens planerade ökning av aktiekapitalet. Den 28 maj 2012 beviljade HFSF en tillfällig rekapitalisering ("bridge recapitalisation") på 1 900 miljoner euro till banken (nedan kallad *den första tillfälliga rekapitaliseringen*).

(6) I maj 2012 underrättade de grekiska myndigheterna kommissionen om det finansieringsåtagande som HFSF gjort till banken. Kommissionen registrerade det som ett icke-anmält ärende (ärende SA.34823 [2012/NN]) eftersom åtgärden redan hade genomförts.

(7) Genom sitt beslut av den 27 juli 2012 inledde kommissionen ett formellt granskningsförfarande gällande den första tillfälliga rekapitaliseringen (nedan kallat *förfarandebeslutet avseende Alpha Bank*) ([3]).

(8) Den 12 oktober 2012 gav HFSF sitt samtycke till att banken förvärvade Emporiki Bank från Crédit Agricole SA (nedan kallad *Crédit Agricole*). Den 16 oktober 2012 undertecknade Crédit Agricole och banken ett avtal om aktieöverlåtelse.

(9) Innan dess hade de grekiska myndigheterna underrättat kommissionens avdelningar om utvecklingen och villkoren för det möjliga förvärvet av Emporiki Bank.

(10) Den 23 november 2012 översände kommissionens avdelningar en skrivelse till de grekiska myndigheterna med sin preliminära bedömning av förvärvet.

(11) I december 2012 beviljade HFSF banken en andra tillfällig rekapitalisering på 1 042 miljoner euro (nedan kallad *den andra tillfälliga rekapitaliseringen*). Den 21 december 2012 gjorde HFSF även ett finansieringsåtagande gentemot banken om att delta i ökningen av bankens aktiekapital och utfärda konvertibla kapitalinstrument, upp till ett totalt belopp på 1 629 miljoner euro ([4]). De grekiska myndigheterna anmälde dessa åtgärder till kommissionen den 27 december 2012 ([5]).

([2]) Den 2 september 2009 rapporterade Grekland en rad ändringar av stödåtgärderna och en förlängning fram till den 31 december 2009 som godkändes den 18 september 2009 (se kommissionens beslut av den 18 september 2009 i ärendet om statligt stöd N 504/2009, *Prolongation and amendment of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* [EUT C 264, 6.11.2009, s. 5]). Den 25 januari 2010 godkände kommissionen en andra förlängning av stödåtgärderna fram till den 30 juni 2010 (se kommissionens beslut av den 25 januari 2010 i ärendet om statligt stöd N 690/2009, *Prolongation of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* [EUT C 57, 9.3.2010, s. 6]). Den 30 juni 2010 godkände kommissionen flera ändringar av stödåtgärderna och en förlängning fram till den 31 december 2010 (se kommissionens beslut av den 30 juni 2010 i ärendet om statligt stöd N 260/2010, *Extension of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* [EUT C 238, 3.9.2010, s. 3]). Den 21 december 2010 godkände kommissionen en förlängning av stödåtgärderna fram till den 30 juni 2010 (se kommissionens beslut av den 21 december 2010 i ärendet om statligt stöd SA.31998 [2010/N], *Fourth extension of the Support Measures for the credit Institutions in Greece* [EUT C 53, 19.2.2011, s. 2]). Den 4 april 2011 godkände kommissionen en ändring (se kommissionens beslut av den 4 april 2011 i ärendet om statligt stöd SA.32767 [2011/N], *Amendment of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* [EUT C 164, 2.6.2011, s. 8]). Den 27 juni 2011 godkände kommissionen en förlängning av stödåtgärderna fram till den 31 december 2011 (se kommissionens beslut av den 27 juni 2011 i ärendet om statligt stöd SA.33153 [2011/N], *Fifth prolongation of the Support Measures for the credit institutions in Greece* [EUT C 274, 17.9.2011, s. 6]). Den 6 februari 2012 godkände kommissionen en förlängning av stödåtgärderna fram till den 30 juni 2012 (se kommissionens beslut av den 6 februari 2012 i ärendet om statligt stöd SA.34149 [2011/N], *Sixth prolongation of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* [EUT C 101, 4.4.2012, s. 2]). Den 6 juli 2012 godkände kommissionen en förlängning av stödåtgärderna fram till den 31 december 2012 (se kommissionens beslut av den 6 juli 2012 i ärendet om statligt stöd SA.35002 [2012/N] – Grekland, *Prolongation of the Support Scheme for Credit Institutions in Greece* [EUT C 77, 15.3.2013, s. 14]). Den 22 januari 2013 godkände kommissionen en förlängning av garantisystemet och låneobligationssystemet fram till den 30 juni 2013 (se kommissionens beslut av den 22 januari 2013 i ärendet om statligt stöd SA.35999 [2012/N] – Grekland, *Prolongation of the Guarantee Scheme and the Bond Loan Scheme for Credit Institutions in Greece* [EUT C 162, 7.6.2013, s. 6]). Den 25 juli 2013 godkände kommissionen en förlängning av garantisystemet och låneobligationssystemet fram till den 31 december 2013 (se kommissionens beslut av den 25 juli 2013 i ärendet om statligt stöd SA.36956 [2013/N] – Grekland, *Prolongation of the Guarantee Scheme and the Bond Loan Scheme for Credit Institutions in Greece* [EUT C 141, 9.5.2014, s. 3]). Den 14 januari 2014 godkände kommissionen en förlängning av stödåtgärderna och låneobligationssystemet fram till den 30 juni 2014 (se kommissionens beslut av den 14 januari 2014 i ärendet om statligt stöd SA.37958 [2013/N] – Grekland, *Prolongation of the Guarantee Scheme and the Bond Loan Scheme for Credit Institutions in Greece*, ännu inte publicerad).

([3]) Se kommissionens beslut av den 27 juli 2012 i ärendet om statligt stöd SA.34823 (2012/C) (ex2012 NN), *Grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitalisering av Alpha Bank* (EUT C 357, 20.11.2012, s. 36).

([4]) Pressmeddelande från HFSF av den 24 december 2012, se http://www.hfsf.gr/files/press_release_20121224_en.pdf

([5]) Kommissionen registrerade dessa åtgärder som ärende SA.36004 (2013/NN).

(12) I maj 2013 meddelade banken att nyemissionen på 457,1 miljoner euro framgångsrikt hade avslutats och att alla aktier som hade erbjudits i en extra private placement på 92,9 miljoner euro hade fördelats. Den 3 juni 2013 konverterade HFSF den första och den andra tillfälliga rekapitaliseringen till kapital och gav banken ett ytterligare kapitaltillskott på 1 079 miljoner euro (nedan kallat *rekapitaliseringen våren 2013*).

(13) Den 19 december 2013 informerade de grekiska myndigheterna kommissionen om villkoren för rekapitaliseringen våren 2013.

(14) Den 12 juni 2014 lämnade de grekiska myndigheterna in en slutgiltig omstruktureringsplan för banken (nedan kallad *omstruktureringsplanen*) till kommissionen. Samma dag lämnade de information om det statsgaranterade akuta likviditetsstödet. De angav att de tänkte fortsätta ge banken likviditetsstöd, liksom statliga garantier på skuldinstrument och statslåneobligationer inom ramen för systemet för stöd till de grekiska bankerna ([6]).

(15) Kommissionen har haft flera möten och telefonkonferenser samt omfattande e-postkorrespondens med företrädare för de grekiska myndigheterna och banken.

(16) Grekland godtar att det görs ett undantag i detta särskilda fall och att beslutet endast antas på engelska.

1.2 FÖRFARANDE AVSEENDE DET STATLIGA STÖDET TILL DE TRE KOOPERATIVA BANKERNA

(17) Den 3 december 2013 underrättade Grekland kommissionen om den planerade resolutionen av tre kooperativa banker (nedan kallade *de tre kooperativa bankerna*), nämligen Co-operative Bank of Dodecanese (nedan kallad *Dodecanese Bank*), Co-operative Bank of Evia (nedan kallad *Evia Bank*) och Co-operative Bank of Western Macedonia (nedan kallad *Western Macedonia Bank*).

(18) Den 4 december 2013 begärde kommissionens avdelningar att Grekland skulle lämna information om den planerade resolutionen av de tre kooperativa bankerna.

(19) Den 5 december 2013 lämnade Grekland in den begärda informationen till kommissionens avdelningar.

(20) Den 8 december 2013 gick Greklands centralbank vidare med resolutionen av de tre kooperativa bankerna och överföringen av utvalda skulder från de tre kooperativa bankerna till banken.

(21) Den 17 december 2013 anmälde Grekland det statliga stödet inom ramen för resolutionen av de tre kooperativa bankerna.

2. **BESKRIVNING**

2.1 BANKEN OCH DESS PROBLEM

2.1.1 **Den grekiska banksektorns allmänna situation**

(22) Greklands reala bruttonationalprodukt (BNP) minskade med 20 % från 2008 till 2012, såsom framgår av tabell 1. De grekiska bankerna erfor därför att ett snabbt växande antal grekiska hushåll och företag fått problem med att betala sina lån ([7]). Denna utveckling har påverkat de grekiska bankernas tillgångar negativt och gett upphov till ett behov av kapital.

Tabell 1

Real BNP-tillväxt i Grekland, 2008–2013

Grekland	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Real BNP-tillväxt (i %)	– 0,2	– 3,1	– 4,9	– 7,1	– 7,0	– 3,9

Källa: Eurostat, på internet: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00115

([6]) Anmälan registrerades med nummer SA.34823 (2012/C) (ex2012 NN).

([7]) Europeiska kommissionens generaldirektorat för ekonomi och finans. *The Second Economic Adjustment Programme for Greece – March 2012*, s. 17, som finns på internet: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2012/pdf/ocp94_en.pdf

(23) I februari 2012 införde Grekland dessutom obligationshandel inom den privata sektorn som ett deltagande av den privata sektorn (private sector involvement, PSI, nedan kallat *PSI-programmet*). De grekiska bankerna omfattades av PSI-programmet, under vilket den grekiska regeringen erbjöd befintliga privata obligationsinnehavare nya värdepapper (inbegripet nya grekiska statsobligationer, BNP-knutna värdepapper och PSI-betalningsanvisningar som utfärdats av Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten [nedan kallad *EFSF*]) i utbyte mot befintliga grekiska statsobligationer, med ett nominellt värde på 53,5 % och längre löptider ([8]). De grekiska myndigheterna offentliggjorde resultaten av obligationshandeln den 9 mars 2012 ([9]). Handeln ledde till betydande förluster för obligationsinnehavarna (vilka Greklands centralbank uppskattat till i genomsnitt 78 % av det nominella värdet av de gamla grekiska statsobligationerna för de grekiska bankerna) och kapitalbehov som noterades retroaktivt i de grekiska bankernas årsredovisningar för 2011.

Tabell 2

Totala PSI-förluster för de största grekiska bankerna (i miljoner euro)

Banker	Nominellt värde Nominellt värde av grekiska statsobligationer (1)	Nominellt värde av statliga lån (2)	Totalt nominellt värde (3) = (1) + (2)	PSI-förlust av grekiska statsobligationer (4)	PSI-förlust av statliga lån (5)	Total bruttoförlust (PSI) (6) = (4) + (5)	Total bruttoförlust (PSI) /Kärnprimärkapital [1] (dec 2011) (%)	Total bruttoförlust (PSI) /Totala tillgångar (dec 2011) (%)
NBG	13 748	1 001	14 749	10 985	751	11 735	161,0	11,0
Eurobank	7 001	335	7 336	5 517	264	5 781	164,5	7,5
Alpha	3 898	2 145	6 043	3 087	1 699	4 786	105,7	8,1
Piraeus	7 063	280	7 343	5 686	225	5 911	226,0	12,0
Emporiki	351	415	766	270	320	590	40,3	2,7

Källa: Greklands centralbank, *Report on the Recapitalisation and the Restructuring of the Greek Banking Sector*, december 2012, s. 14.
([1]) En banks kärnprimärkapitalkvot är en av de lagstadgade kapitalkvoter som övervakas av banktillsynsmyndigheter inom ramen för kapitalkravsdirektivet.

(24) Eftersom de grekiska bankerna drabbades av betydande kapitalförluster till följd av PSI-programmet och den fortsatta recessionen, frigjordes medel för rekapitalisering av bankerna genom memorandumet om den ekonomiska och finansiella politiken i det andra anpassningsprogrammet för Grekland mellan den grekiska regeringen, Europeiska unionen, Internationella valutafonden (IMF) och Europeiska centralbanken (ECB) av den 11 mars 2012. De grekiska myndigheterna uppskattade de totala bankrekapitaliseringsbehov och resolutionskostnader som skulle finansieras genom nämnda program till 50 miljarder euro ([10]). Beloppet beräknades utifrån ett stresstest som Greklands centralbank gjorde för perioden mellan december 2011 och december 2014 (nedan kallat *stresstestet 2012*), vilket baserades på låneförlustprognoserna från BlackRock ([11]). Medlen för rekapitalisering av de grekiska bankerna är tillgängliga genom HFSF. Tabell 3 innehåller en sammanfattning av de största grekiska bankernas beräknade kapitalbehov utifrån stresstestet 2012.

([8]) Se avsnitt II, "The restructuring of the Greek Sovereign Debt" i *Report on the Recapitalisation and Restructuring of the Greek Banking Sector*, Greklands centralbank, december 2012, som finns på internet: http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/Report_on_the_recapitalisation_and_restructuring.pdf
([9]) Det grekiska finansministeriets pressmeddelande av den 9 mars 2012, som finns på internet: http://www.pdma.gr/attachments/article/80/9%20MARCH%202012%20-%20RESULTS.pdf
([10]) Se fotnot 7, s. 106.
([11]) Se fotnot 8.

Tabell 3

Stresstestet 2012: de största grekiska bankernas kapitalbehov (i miljoner euro)

Banker	Referensbaserat kärnprimärkapital (dec 2011) (1)	Total bruttoförlust (PSI) (dec 2011) (2)	PSI-relaterade avsättningar (juni 2011) (3)	Samlad bruttoförlust Kreditriskprognos (4)	Reserver för kreditförluster (dec 2011) (5)	Intern kapitalgenerering (6)	Målbaserat kärnprimärkapital (dec 2014) (7)	Kapitalbehov (8) = (7) – [(1) + (2) + (3) + (4) + (5) + (6)]
NBG	7 287	– 11 735	1 646	– 8 366	5 390	4 681	8 657	9 756
Eurobank	3 515	– 5 781	830	– 8 226	3 514	2 904	2 595	5 839
Alpha	4 526	– 4 786	673	– 8 493	3 115	2 428	2 033	4 571
Piraeus	2 615	– 5 911	1 005	– 6 281	2 565	1 080	2 408	7 335
Emporiki	1 462	– 590	71	– 6 351	3 969	114	1 151	2 475
Postbank (TT Bank)	557	– 3 444	566	– 1 482	1 284	– 315	903	3 737

Källa: Greklands centralbank, *Report on the Recapitalisation and the Restructuring of the Greek Banking Sector,* december 2012, s. 8.

(25) Enligt memorandumet kan banker som presenterar genomförbara kapitalanskaffningsplaner ansöka om och få statligt stöd på ett sätt som bevarar incitamenten för den privata sektorn att tillföra kapital och därmed minimerar bördan för skattebetalarna ([12]). Greklands centralbank kom fram till att endast de fyra största bankerna (Eurobank, National Bank of Greece, Piraeus Bank och Alpha Bank) hade presenterat genomförbara kapitalanskaffningsplaner ([13]). De blev föremål för en första tillfällig rekapitalisering genom HFSF i maj 2012.

(26) De inhemska insättningarna i de grekiska bankerna minskade med totalt 37 % mellan slutet av 2009 och juni 2012 på grund av recessionen och den politiska osäkerheten. Dessa banker fick betala högre räntor för att försöka behålla insättningarna. Kostnaderna för inlåning ökade, vilket ledde till minskade nettoräntemarginaler för bankerna. Eftersom de grekiska bankerna stängdes ute från marknaderna för kapitalfinansiering blev de helt beroende av finansiering från Eurosystemet ([14]), som i allt större utsträckning gavs i form av statsgaranterat akut likviditetsstöd från Greklands centralbank.

(27) Den 3 december 2012 inledde Grekland ett återköpsprogram för grekiska statsobligationer som erhållits av investerarna inom ramen för PSI-programmet, till priser på mellan 30,2 och 40,1 % av det nominella värdet ([15]). De grekiska bankerna deltog i återköpsprogrammet, vilket ledde till ytterligare förluster i deras balansräkningar, eftersom större delen av den bokförda räkenskapsmässiga förlusten (dvs. skillnaden mellan marknadsvärdet och det nominella värdet) för dessa nya grekiska statsobligationer vid tidpunkten för PSI-programmet blev definitiv och oåterkallelig ([16]).

(28) I december 2012 fick de fyra största grekiska bankerna en andra tillfällig rekapitalisering från HFSF.

(29) Våren 2013 omvandlades den tillfälliga rekapitaliseringen av de fyra bankerna till en permanent rekapitalisering i stamaktier. HFSF:s aktieinnehav var över 80 % i var och en av de fyra bankerna. För de banker som lyckades attrahera en viss mängd privat kapital (banken, Piraeus Bank SA och National Bank of Greece SA) fick HFSF aktier utan rösträtt och privata investerare beviljades köpoptioner på HFSF:s aktier.

([12]) Se fotnot 7, s. 104.
([13]) Se fotnot 8.
([14]) Europeiska centralbanken och de nationella centralbankerna utgör tillsammans Eurosystemet, gruppen av centralbanker i euroområdet.
([15]) Det grekiska finansministeriets pressmeddelande av den 3 december 2012, som finns på internet: http://www.pdma.gr/attachments/article/248/Press%20Release%20-%20December%2003.pdf
Det faktum att den egna skulden köptes tillbaka till ett mycket lägre pris än det nominella värdet ledde till en betydande skuldminskning för Grekland.
([16]) Utan ett sådant återköp skulle de nya grekiska statsobligationernas marknadsvärde ha kunnat öka beroende på utvecklingen av marknadsparametrar såsom räntor och sannolikheten för Greklands fallissemang.

(30) I juli 2013 gav Greklands centralbank en rådgivare i uppgift att göra en diagnostisk studie av alla grekiska bankers låneportföljer. Rådgivaren gjorde kreditförlustprognoser på all inhemsk utlåning i de grekiska bankerna samt på lån med grekisk risk i utländska filialer och dotterbolag under en tidsperiod på 3,5 år och under ett låns löptid. Analysen gav kreditförlustprognoser i två makroekonomiska scenarier, nämligen ett grundscenario och ett ogynnsamt scenario. Greklands centralbank gjorde en bedömning av kreditförlustprognoserna för utländska låneportföljer med viss hjälp av rådgivaren.

(31) Utifrån rådgivarens bedömning av kreditförlustprognoserna inledde Greklands centralbank under hösten 2013 ett nytt stresstest (nedan kallat *stresstestet 2013*) för att bedöma säkerheten i de grekiska bankernas kapitalsituation både i ett grundscenario och i ett ogynnsamt scenario. Greklands centralbank gjorde en kapitalbehovsbedömning med teknisk hjälp av en andra rådgivare.

(32) De viktigaste delarna i kapitalbehovsbedömningen enligt stresstestet 2013 var i) kreditförlustprognoserna ([17]) över bankernas låneportföljer på koncernnivå för grekisk och utländsk risk, efter avdrag för befintliga lånereserver, och ii) bankernas uppskattade rörelsevinster från juni 2013 till december 2016, utifrån en försiktig anpassning av de omstruktureringsplaner som hade överlämnats till Greklands centralbank under det fjärde kvartalet 2013. I tabell 4 sammanfattas de största grekiska bankernas beräknade kapitalbehov på koncernnivå i grundscenariot enligt stresstestet 2013.

Tabell 4

Stresstestet 2013: de grekiska bankernas kapitalbehov på koncernnivå i grundscenariot (i miljoner euro)

Banker	Referensbaserat kärnprimärkapital (juni 2013) (1)	Reserver för kreditförluster (juni 2013) (2)	Kreditriskprognoser för grekisk risk (3)	Kreditriskprognoser för utländsk risk ([1]) (4)	Intern kapitalgenerering (5)	Stresstest för kärnprimärkapitalkvot (december 2016) (6)	Kapitalbehov (7) = (6) – (1) – (2) – (3) – (4) – (5)
NBG ([2])	4 821	8 134	– 8 745	– 3 100	1 451	4 743	2 183
Eurobank ([3])	2 228	7 000	– 9 519	– 1 628	2 106	3 133	2 945
Alpha	7 380	10 416	– 14 720	– 2 936	4 047	4 450	262
Piraeus	8 294	12 362	– 16 132	– 2 342	2 658	5 265	425
Attica	225	403	– 888	0	106	243	397
Panellinia	61	66	– 237	0	– 26	31	169

Källa: Greklands centralbank, *2013 Stress Test of the Greek Banking Sector*, mars 2014, s. 42.
([1]) Effekterna av kreditriskprognoserna för utländsk risk beräknades efter utländsk skatt och med hänsyn tagen till de åtaganden som då gavs generaldirektoratet för konkurrens i fråga om avyttringar.
([2]) NBG:s kreditförlustreserver den 30 juni 2013 pro forma avseende avsättningarna vid First Business Bank och ProBank.
([3]) Eurobanks kreditförlustreserver den 30 juni 2013 pro forma avseende avsättningarna vid New Hellenic Postbank och New Proton Bank, som förvärvades i augusti 2013.

(33) Den 6 mars 2014 offentliggjorde Greklands centralbank resultaten av stresstestet 2013 och begärde att bankerna senast i mitten av april 2014 skulle lämna in sina planer för kapitalanskaffning för att täcka kapitalbehoven i grundscenariot.

(34) Mellan slutet av mars 2013 och början av maj 2014 fullföljde bankerna kapitalökningarna.

([17]) Inbegripet den förväntade förlusten till följd av tillkomsten av nya lån i Grekland från juni 2013 till december 2016.

2.1.2 **Stödmottagaren**

(35) Banken erbjuder samhällsomfattande banktjänster främst i Grekland och i sydöstra Europa (Cypern, Rumänien, Bulgarien, Serbien, Albanien och f.d. jugoslaviska republiken Makedonien [Fyrom]) samt i Förenade kungariket. Den erbjuder ett fullständigt sortiment av bankrelaterade och finansiella produkter och tjänster till hushåll och företag. Den är verksam inom banktjänster till privatpersoner och mindre företag, kapitalförvaltning, statsobligationer och investmentbanktjänster. Banken har inrättats i Grekland och dess aktier är noterade på Atenbörsen. Den 30 september 2012 hade banken totalt 17 119 anställda, varav ungefär en tredjedel var anställda i sydöstra Europa och i Förenade kungariket, medan övriga anställda var anställda i Grekland ([18]).

(36) Banken deltog i PSI-programmet där den handlade med grekiska statsobligationer och statliga lån med ett nominellt värde på 6 043 miljoner euro. Dess totala PSI-relaterade kostnader uppgick till cirka 4 786 miljoner euro före skatt och hade bokförts fullt ut i räkenskaperna för 2011 ([19]). Under återköpsprogrammet i december 2012 sålde banken de nya grekiska statsobligationer som den hade mottagit inom ramen för PSI-programmet till ett pris som låg kraftigt under det nominella värdet. Försäljningen innebar att banken gick med förlust i fråga om de nya grekiska statsobligationerna.

(37) Bankens huvudsiffror i december 2010, december 2011, december 2012 och december 2013 (konsoliderade uppgifter) presenteras i tabell 5.

Tabell 5

Alpha Banks huvudsiffror för 2010, 2011, 2012 och 2013

Vinst och förlust (i miljoner euro)	2010	2011	2012	Pro forma 2012 (inklusive Emporiki)	2013 (inklusive Emporiki)
Räntenetto	1 819	1 784	1 397	1 755	1 658
Total rörelseintäkt	2 249	2 283	1 506	1 826	2 344
Totala rörelsekostnader	– 1 148	– 1 096	– 1 179	– 1 746	– 1 426
Intäkter före avsättning till förlustreserv	1 101	1 187	327	80	918
Nedskrivningar för kreditrisk	– 885	– 1 130	– 1 669	– 2 802	– 1 923
Nedskrivningar på grekiska statsobligationer och PSI-berättigade lån	—	– 4 789	—	—	—
Negativ goodwill					3 283
Nettovinst/nettoförlust	86	– 3 810	– 1 086	inte tillämpligt	2 922
Selektiva handelssiffror (i miljoner euro)	2010	2011	2012	Pro forma 2012 (inklusive Emporiki)	2013 (inklusive Emporiki)
Totala kundfordringar (netto)	49 305	44 876	40 495	55 459	51 678
Inlåning	38 293	29 399	28 451	41 348	42 485
Summa tillgångar	66 798	59 148	58 357	76 518	73 697

([18]) http://www.alpha.gr/files/investorrelations/IFRS_Alphagroup_Q3_2013_en.pdf
([19]) Se tabell 2.

Selektiva handelssiffror (i miljoner euro)	2010	2011	2012	Pro forma 2012 (inklusive Emporiki)	2013 (inklusive Emporiki)
Summa eget kapital ([1])	5 784	1 966	773	3 423	8 312

Källa: 2013: http://www.alpha.gr/files/investorrelations/Deltio_Typou_20140310EN.pdf
Pro forma 2012: Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, s. 24.
2012 och 2011: Finansiella resultat för 2012 – konsoliderad årsredovisning: http://www.alpha.gr/files/investorrelations/IFRS_Alphagroup_FY_2012_en.pdf
2010: Finansiella resultat för 2011 – konsoliderad årsredovisning: http://www.alpha.gr/files/investorrelations/IFRS_Alphagroup_FY_2011_en.pdf

([1]) Kapitalbeloppen inbegriper, med avseende på 2010, 2011 och 2012, 940 miljoner euro i preferensaktier som Grekland beviljade 2009. För 2012 innefattar beloppen inte de två tillfälliga rekapitaliseringar på 2 942 miljoner euro som banken erhöll 2012. Kapitalbeloppet med avseende på 2013 innefattar hela rekapitaliseringen från HFSF och privata investerare för 2012 och 2013, som uppgick till totalt 4 571 miljoner euro.

(38) Tabell 5 visar att banken, utöver de stora förluster som noterades 2011 på grund av PSI-programmet (4 786 miljoner euro ([20])), led av sjunkande inkomster (bland annat beroende på de högre inlåningskostnaderna) samt höga och stigande nedskrivningar av sina låneportföljer i Grekland och utomlands. Bankens likvida medel påverkades mycket negativt av utflödet av insättningar och kvoten mellan utlåning och inlåning uppgick till 152 % den 31 december 2011 ([21]), samtidigt som 34 % av balansräkningen vid denna tidpunkt finansierades av Eurosystemet ([22]).

(39) Under stresstestet 2013 uppskattade Greklands centralbank bankens kapitalbehov till 262 miljoner euro i grundscenariot.

(40) I mars 2014 gick banken vidare med en kapitalökning på 1,2 miljarder euro för att täcka de kapitalbehov som anges i skäl 39 och för att återbetala de preferensaktier som Grekland hade tecknat för 940 miljoner euro ([23]). I motsats till Eurobanks kapitalökning i april 2014 åtog sig inte HFSF att tillföra något kapital vid bankens kapitalökning om efterfrågan från privata investerare skulle visa sig vara otillräcklig. Banken ökade sitt kapital genom en nyemission utan företrädesrätt (dvs. en kapitalökning med upphävande av aktieägarnas teckningsrätter) till internationella investerare och genom ett offentligt erbjudande i Grekland. Teckningspriset fastställdes till 0,66 euro per aktie.

(41) Efter kapitalökningen meddelade banken den 17 april 2014 att den hade löst in preferensaktierna till Grekland till det totala beloppet 940 miljoner euro.

2.2 BANKENS FÖRVÄRV AV GREKISK BANKVERKSAMHET

2.2.1 **Förvärv av Emporiki Bank**

(42) Emporiki Bank grundades 1882.

(43) År 2000 förvärvade Crédit Agricole Group till att börja med 6,7 % andel i Emporiki Bank. Emporiki Bank blev ett dotterbolag till Crédit Agricole 2006, när detta bankinstitut förvärvade ett kontrollerande intresse. Crédit Agricole ökade då sitt aktieinnehav i Emporiki Bank till 94,99 %.

(44) Emporiki Bank var verksam inom alla typer av banktjänster (privatpersoner och företag) samt inom investmentbanktjänster, kapitalförvaltning, portföljförvaltning och allmänna finansiella tjänster. Den erbjöd sina tjänster i Grekland genom ett nätverk av 323 filialer och i utlandet genom sin filial på Cypern samt genom dotterbolag i Cypern, Bulgarien, Albanien och Rumänien ([24]). Den 31 december 2012 hade den 4 230 anställda.

(45) Banken deltog i PSI-programmet där den handlade med grekiska statsobligationer och andra godtagbara värdepapper med ett nominellt värde på 766 miljoner euro. Som framgår av tabell 2 uppgick dess totala PSI-relaterade kostnader till cirka 590 miljoner euro före skatt och hade bokförts fullt ut i räkenskaperna för 2011. Som framgår av tabell 3 var Emporiki Banks beräknade kapitalbehov 2 475 miljoner euro. Beloppet beräknades utifrån ett stresstest från 2012 som Greklands centralbank gjorde för perioden mellan den 31 december 2011 och 31 december 2014, vilket baserades på låneförlustprognoserna från BlackRock.

([20]) Se tabell 2.
([21]) Information från Alpha Bank till kommissionen den 25 juni 2013.
([22]) Årsredovisningarna för 2011: http://www.alpha.gr/files/investorrelations/GROUP_IAS_FY_2011_en1.pdf
([23]) Se punkt 2.3.1.2 Statlig rekapitalisering som beviljats inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden.
([24]) Konsoliderad årsredovisning för Emporiki Bank den 31 december 2011, s. 9.

(46) Den 12 oktober 2012 gav HFSF sitt samtycke till att banken förvärvade Emporiki Bank från Crédit Agricole.

(47) Den 16 oktober 2012 undertecknade Crédit Agricole och banken ett avtal om aktieöverlåtelse mellan Crédit Agricole SA och Alpha Bank SA för försäljning och köp av Emporiki Bank of Greece SA Efter att företagsbesiktningen hade avslutats investerade Crédit Agricole det totala kapitalbeloppet 2 893 miljoner euro och tecknade i sin helhet en konvertibel obligation på 150 miljoner euro som utgivits av banken ([25]). Banken skulle därefter förvärva den helt rekapitaliserade Emporiki Bank för en euro. Enligt avtalet om aktieöverlåtelse förvärvade inte banken de utländska dotterbolagen till Emporiki Bank, vilka stannade kvar hos Crédit Agricole, med undantag för den cypriotiska filialen till Emporiki Bank, som stod för 0,5 miljarder euro i tillgångar och som ingick i bankens förvärv.

(48) Den 31 december 2012, efter Crédit Agricoles rekapitalisering, var Emporiki Banks kapitaltäckningsgrad 17,6 %, medan dess primärkapitalkvot var 13,5 %.

(49) Den 1 februari 2013 meddelade banken att Emporiki Banks hela aktiekapital hade överförts till banken ([26]).

(50) Huvudsiffror för Emporiki Bank i december 2010, december 2011, december 2012 och januari 2013 presenteras i tabell 6.

Tabell 6

Emporiki Banks huvudsiffror för 2010, 2011, 2012 och januari 2013

Miljarder euro	31 december 2010 (konsoliderade)	31 december 2011 (konsoliderade)	December 2012 (bankens förvärv)	Januari 2013 (bankens förvärv)
Summa tillgångar	26,78	21,7	19,5	18,2
Totala bruttokundfordringar	24	23,48	19,85	19,8
Avsättningar	2,8	4,4	5	5
Att betala till kunder	12,2	11,3	12,68	12,9
Finansiering från Eurosystemet	0,3	1,77	1,2	1,2
Summa eget kapital	0,9	0,9	1,73	2,3
Förlust efter skatt	– 0,87	– 1,76	– 1,5	
Netto utlåning/inlåning	173,8 %	169,1 %	117,2 %	114,1 %

Källa: Januari 2013: Alpha Banks resultat för räkenskapsåret 2012, presentation den 27 mars 2013 (finns på internet: http://www.alpha.gr/files/investorrelations/2012_FY_Financial_Report1.pdf).
December 2012: Nyckelindikatorer för Alpha Bank och Emporiki Bank, på internet: http://www.alpha.gr/page/default.asp?id=9&la=2
2011 och 2010: Konsoliderad årsredovisning för Emporiki Bank den 31 december 2011.

2.2.2 **Förvärv av utvalda skulder från de tre kooperativa bankerna**

(51) Den 8 december 2013 beslutade Greklands centralbank att gå vidare med resolutionen av de tre kooperativa bankerna Dodecanese Bank, Evia Bank och Western Macedonia Bank.

([25]) HFSF:s årsredovisning för perioden 1 januari 2012–31 december 2012, s. 8, som finns på internet: http://www.hfsf.gr/files/hfsf_annual_report_2012_en.pdf

([26]) http://www.alpha.gr/files/deltia_typou/Deltio_Typou_20130201EN.pdf

(52) Greklands centralbank gick vidare med ett köp och övertagande ([27]) i samband med vilket all inlåning, inklusive interbankinlåning, samt fordringar och skulder mot grekiska insättnings- och investeringsgarantifonden, men ingen utlåning, skulle överföras till en köpare. Greklands centralbank tog kontakt med de fyra grekiska systemviktiga bankerna, eftersom inlåningen enligt Greklands centralbank skulle överföras till helt rekapitaliserade institut. Endast banken och Eurobank lämnade in bindande anbud, den 5 december 2013. Greklands centralbank ansåg att bankens anbud var att föredra. Som ersättning erbjöd banken ett belopp som motsvarade 2,1 % av den överförda inlåningen.

2.2.2.1 *Dodecanese Bank*

(53) Dodecanese Bank grundades 1994.

(54) Den 22 juli 2013 krävde Greklands centralbank att Dodecanese Bank skulle återställa sin kärnprimärkapitalkvot. Dodecanese Bank gick vidare med en kapitalökning genom ett offentligt aktieerbjudande. Kärnprimärkapitalkvoten för Dodecanese Bank, enligt de finansiella uppgifterna från den 30 juni 2013, beräknades i prospektet vara 3,5 % och var därmed lägre än centralbankens minimikapitalkrav. Kapitalanskaffningen möttes dock inte av tillräcklig efterfrågan från investerarnas sida.

(55) Den 8 december 2013 gick därför Greklands centralbank vidare med resolutionen av Dodecanese Bank. Greklands centralbank återkallade Dodecanese Banks tillstånd och likviderade banken ([28]). Utvalda skulder överfördes från Dodecanese Bank till banken ([29]). Enligt Greklands centralbank ([30]) var det verkliga värdet av de överförda tillgångarna ungefär sex miljoner euro, medan det verkliga värdet av de överförda skulderna var 255 miljoner euro. Skillnaden var likviditetsgapet ([31]) på 249 miljoner euro. Likviditetsgapet täcktes av HFSF i enlighet med artikel 63 D 13 i lag nr 3601/2007. I december 2013 betalade HFSF ut två tredjedelar av det totala likviditetsgapet, dvs. 166 miljoner euro, i form av obligationer från den europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten, och åtog sig att betala ut det återstående beloppet på 83 miljoner euro efter att det slutliga likviditetsgapet hade fastställts. Den 16 juni 2014 fastställde Greklands centralbank att det slutliga likviditetsgapet för Dodecanese Bank var 258,5 miljoner euro. HFSF ska täcka den återstående delen av likviditetsgapet.

(56) Den 30 september 2013 hade Dodecanese Bank 132 anställda och elva filialer. Banken tog inte över några av Dodecanese Banks filialer inom ramen för resolutionen, men den angav att den skulle behålla den fysiska närvaron i områden utan överlappande nätverk (nämligen på fyra öar utan andra banker) genom att hyra de fyra små filialerna som förvaltades av likvidatorn. De anställda på Dodecanese Bank friställdes, varefter vissa av dem återanställdes av banken.

2.2.2.2 *Evia Bank*

(57) Evia Bank grundades 1995.

(58) Den 22 juli 2013 krävde Greklands centralbank att Evia Bank skulle återställa sin kärnprimärkapitalkvot. Evia Bank gick vidare med en kapitalökning genom ett offentligt aktieerbjudande. Kärnprimärkapitalkvoten för Evia Bank, enligt de finansiella uppgifterna från den 30 juni 2013, beräknades i prospektet vara 1,8 % och var därmed lägre än centralbankens minimikapitalkrav. Kapitalanskaffningen möttes dock inte av tillräcklig efterfrågan från investerarnas sida.

(59) Den 8 december 2013 gick därför Greklands centralbank vidare med resolutionen av Evia Bank. Greklands centralbank återkallade Evia Banks tillstånd och likviderade banken ([32]). Utvalda skulder överfördes från Evia Bank till banken ([33]). Enligt Greklands centralbank ([34]) var det verkliga värdet av de överförda tillgångarna två miljoner euro, medan det verkliga värdet av de överförda skulderna var 98 miljoner euro. Skillnaden var likviditetsgapet på 96 miljoner euro. Likviditetsgapet täcktes av HFSF i enlighet med artikel 63 D 13 i lag nr 3601/2007. I december 2013 betalade HFSF ut två tredjedelar av det totala likviditetsgapet, dvs. 64 miljoner euro, i form av

([27]) Köp och övertagande (Purchase & Assumption) är ett resolutionsförfarande som innebär att man i ett rättssubjekt som tvingats till likvidation identifierar tillgångar och skulder av hög kvalitet och auktionerar ut dem för att överföra dem till ett lönsamt företag.
([28]) Se beslut 97/3/8.2.2013 från kredit- och försäkringskommittén vid Greklands centralbank.
([29]) Se beslut 14/4/8.12.2013 från kommittén för resolutionsåtgärder vid Greklands centralbank.
([30]) Se beslut 14/5/8.12.2013 från kommittén för resolutionsåtgärder vid Greklands centralbank.
([31]) Begreppet *likviditetsgap* kan därför vara missledande, eftersom det avser en kapitalstödåtgärd och inte likviditetsstöd.
([32]) Se beslut 97/2/8.2.2013 från kredit- och försäkringskommittén vid Greklands centralbank.
([33]) Se beslut 14/1/8.12.2013 från kommittén för resolutionsåtgärder vid Greklands centralbank.
([34]) Se beslut 14/2/8.12.2013 från kommittén för resolutionsåtgärder vid Greklands centralbank.

obligationer från den europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten, och åtog sig att betala ut det återstående beloppet på 32 miljoner euro efter att det slutliga likviditetsgapet hade fastställts. Den 16 juni 2014 fastställde Greklands centralbank att det slutliga likviditetsgapet för Evia Bank var 105 miljoner euro. HFSF ska täcka den återstående delen av likviditetsgapet.

Den 30 september 2013 hade Evia Bank 59 anställda och fyra filialer. Banken tog inte över några av Evia Banks filialer. De anställda på Evia Bank friställdes, varefter vissa av dem återanställdes av banken.

2.2.2.3 *Western Macedonia Bank*

(60) Development Credit Cooperative Society of Prefecture of Kozani grundades 1995. Den kooperativa föreningen bytte 2008 namn till ”Cooperative Bank of Western Macedonia”.

(61) Den 22 juli 2013 krävde Greklands centralbank att Western Macedonia Bank skulle återställa sin kärnprimärkapitalkvot. Western Macedonia Bank gick vidare med en kapitalökning genom ett offentligt aktieerbjudande. Kärnprimärkapitalkvoten för Western Macedonia Bank, enligt de finansiella uppgifterna från den 30 september 2013, beräknades i prospektet vara – 11 % och var därmed lägre än centralbankens minimikapitalkrav. Kapitalanskaffningen möttes dock inte av tillräcklig efterfrågan från investerarnas sida.

(62) Den 8 december 2013 gick därför Greklands centralbank vidare med resolutionen av Western Macedonia Bank. Greklands centralbank återkallade Western Macedonia Banks tillstånd och likviderade banken ([35]). Utvalda skulder överfördes från Western Macedonia Bank till banken ([36]). Enligt Greklands centralbank ([37]) var det verkliga värdet av de överförda tillgångarna två miljoner euro, medan det verkliga värdet av de överförda skulderna var 84 miljoner euro. Skillnaden var likviditetsgapet på 82 miljoner euro. Likviditetsgapet täcktes av HFSF i enlighet med artikel 63 D 13 i lag nr 3601/2007. I december 2013 betalade HFSF ut två tredjedelar av det totala likviditetsgapet, dvs. 55 miljoner euro, i form av obligationer från den europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten, och åtog sig att betala ut det återstående beloppet på 27 miljoner euro efter att det slutliga likviditetsgapet hade fastställts.

(63) Den 30 september 2013 hade Western Macedonia Bank 36 anställda och tre filialer. Banken tog inte över några av Western Macedonia Banks filialer. De anställda på Western Macedonia Bank friställdes, varefter vissa av dem återanställdes av banken.

(64) De tre kooperativa bankernas huvudsiffror anges i tabell 7.

Tabell 7

De tre kooperativa bankernas huvudsiffror (i miljoner euro)

	(A)	(B)	(C)	(D) = (B) – (A)	(E) = 2,1 % * (C)
	Verkligt värde av överförda tillgångar	Verkligt värde av överförda skulder	*Varav överförd inlåning*	Inledande likviditetsgap	Ersättning (2,1 % av överförd inlåning)
Dodecanese Bank	6	255	*255*	249	5
Evia Bank	2	98	*95*	96	2
Western Macedonia Bank	2	84	*82*	82	2
Totalt				**427**	**9**

Källa: Beslut 97/1, 97/2 och 97/3 av den 8 februari 2013 från kredit- och försäkringskommittén vid Greklands centralbank. Beslut 14/1, 14/2, 14/3, 14/4, 14/5, 14/6, 14/7 och 14/8 av den 8 december 2013 från kommittén för resolutionsåtgärder vid Greklands centralbank.

([35]) Se beslut 97/1/8.2.2013 från kredit- och försäkringskommittén vid Greklands centralbank.
([36]) Se beslut 14/7/8.12.2013 från kommittén för resolutionsåtgärder vid Greklands centralbank.
([37]) Se beslut 14/8/8.12.2013 från kommittén för resolutionsåtgärder vid Greklands centralbank.

2.2.3 **Förvärv av Citibank Greece**

(65) Citibank International grundades 1812. Citibank inledde sin verksamhet i Grekland 1964, i första hand för sjöfarts- och företagssektorernas behov. År 1980 började Citibank Greece expandera sin bankverksamhet för privatpersoner och mindre företag. Citibank Greece erbjuder för närvarande banktjänster för både konsumenter och företag och har 20 filialer i landet.

(66) Den 29 maj 2014 mottog HFSF en begäran från banken om samtycke till förvärvet av Citibank Greece, inklusive Diners Club Greece (nedan kallad *Diners*) ([38]).

(67) Banken meddelade att den ville köpa verksamheten i Citibank Greece, däribland kundfordringar (till det totala nettobeloppet 442 miljoner euro och 1 115 miljoner euro i helt avskrivna nödlidande lån), inlåning från kunder (totalt 1 067 miljoner euro), förvaltade tillgångar (1 186 miljoner euro), filialerna för privatpersoner och mindre företag, nätverket av uttagsautomater ([39]) och de anställda ([40]). Dessutom meddelade banken att den ville köpa 100 % av stamaktiekapitalet i Diners.

(68) Det fastställda priset var två miljoner euro.

(69) HFSF gav sitt samtycke till bankens förvärv av Citibank Greece den 5 juni 2014.

2.3 STÖDÅTGÄRDER

2.3.1 **Stöd som beviljats banken inom stödsystemet för de grekiska bankerna (åtgärderna L1 och A)**

(70) Banken har fått flera former av stöd genom stödsystemet för de grekiska bankerna, inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden, garantiåtgärden och åtgärden för statsobligationslån.

2.3.1.1 *Statligt likviditetsstöd som beviljats inom ramen för garantiåtgärden och åtgärden för statsobligationslån (åtgärd L1)*

(71) Banken har erhållit och fortsätter att få stöd inom ramen för garantiåtgärden och åtgärden för statsobligationslån. I detta beslut kommer stödet att benämnas ”åtgärd L1”. Den 30 november 2011 uppgick de garantier som beviljats banken till cirka 14,0 miljarder euro. Den 30 september 2011 uppgick bankens statsobligationslån till 1,6 miljarder euro ([41]).

(72) I den omstruktureringsplan för banken som de grekiska myndigheterna lämnade in till kommissionen den 12 juni 2014 meddelade de grekiska myndigheterna sin avsikt att fortsätta med garantier och statsobligationer enligt stödsystemet för de grekiska bankerna under omstruktureringsperioden.

2.3.1.2 *Statlig rekapitalisering som beviljats enligt rekapitaliseringsåtgärden (åtgärd A)*

(73) I maj 2009 fick banken ett kapitaltillskott på 940 miljoner euro (åtgärd A) inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden inom stödsystemet för de grekiska bankerna. Kapitaltillskottet motsvarade cirka 2 % av de riskvägda tillgångar ([42]) som banken hade vid den tidpunkten.

(74) Rekapitaliseringen genomfördes i form av preferensaktier som Grekland hade tecknat till en ränta på 10 % och med en löptid på fem år.

(75) Banken löste in preferensaktierna den 17 april 2014, såsom anges i skäl 41.

2.3.2 **Statsgaranterat akut likviditetsstöd (åtgärd L2)**

(76) Akut likviditetsstöd är en exceptionell åtgärd som gör det möjligt för ett solvent finansinstitut, som har tillfälliga likviditetsproblem, att få stöd från Eurosystemet utan att finansoperationen ingår i den gemensamma penningpolitiken. Den ränta som ett finansinstitut betalar för det akuta likviditetsstödet är […] (*) räntepunkter högre än den ränta som det betalar för vanlig centralbanksrefinansiering.

([38]) Diners Club International är ett kreditkortsföretag som grundades 1950 och som inledde sin verksamhet i Grekland 1959. Diners Club Greece ägs av Citibank International och Citibank Overseas Investment Corporation.
([39]) En uttagsautomat är en elektronisk banktjänst, genom vilken kunderna kan utföra grundläggande transaktioner utan hjälp av kassör, exempelvis ta ut pengar.
([40]) Uppgifter från de grekiska myndigheterna den 24 juni 2014.
([41]) Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, s. 64.
([42]) Begreppet *riskvägda tillgångar* är ett lagstadgat mått på ett finansinstituts totala riskexponering, vilket tillsynsmyndigheter använder för att övervaka finansinstituts kapitaltäckning.
(*) Affärshemlighet

(77) Greklands centralbank ansvarar för programmet för akut likviditetsstöd, vilket innebär att Greklands centralbank bär alla kostnader och risker i samband med sådant stöd. Grekland beviljade Greklands centralbank en statlig garanti för det totala akuta likviditetsstöd som beviljats av Greklands centralbank ([43]). I och med antagandet av artikel 50 punkt 7 i lag nr 3943/2011, om ändring av artikel 65 punkt 1 i lag nr 2362/1995, får finansministern bevilja garantier för statens räkning till Greklands centralbank för att garantera dess fordringar på kreditinstitut. De banker som har fått akut likviditetsstöd måste betala en garantiavgift till staten på […] räntepunkter.

(78) Den 31 december 2011 hade banken erhållit 6,7 miljarder euro i statsgaranterat akut likviditetsstöd ([44]), medan motsvarande belopp var 23,6 miljarder euro den 31 december 2012 ([45]).

2.3.3 **Stödåtgärder som banken beviljats genom HFSF (åtgärderna B1, B2, B3 och B4)**

(79) Sedan 2012 har banken omfattats av flera olika kapitalstödåtgärder som beviljats av HFSF. Tabell 8 ger en översikt över detta stöd.

Tabell 8

Stödåtgärder som banken beviljats genom HFSF

	Första tillfälliga rekapitaliseringen – maj 2012	Andra tillfälliga rekapitaliseringen – dec 2012	Finansieringsåtagande – dec 2012	HFSF:s deltagande i rekapitaliseringen våren 2013 – maj 2013
Åtgärd	B1	B2	B3	B4
Belopp (i miljoner euro)	1 900	1 042	1 629	4 021

2.3.3.1 *Den första tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärd B1)*

(80) I skälen 14–32 i förfarandebeslutet avseende Alpha Bank ([46]) ges en utförlig beskrivning av den första tillfälliga rekapitaliseringen i maj 2012 (åtgärd B1). Bakgrunden till och de viktigaste inslagen i denna åtgärd beskrivs i detta avsnitt.

(81) Den 20 april 2012 lämnade HFSF en utfästelse om åtagande till banken om att delta i den planerade ökningen av bankens aktiekapital till ett belopp på upp till 1,9 miljarder euro.

(82) Inom ramen för åtgärd B1 överförde HFSF 1,9 miljarder euro i EFSF-obligationer till banken den 28 maj 2012, i linje med bestämmelserna om tillfällig rekapitalisering i lag nr 3864/2010 om inrättande av HFSF. De EFSF-obligationer som överfördes till banken var obligationer med rörlig ränta (*floating notes*) med löptider på sex eller tio år, och emissionsdatumet för dessa var den 19 april 2012. I skäl 48 i förfarandebeslutet avseende Alpha Bank slår kommissionen fast att den tillfälliga rekapitalisering som slutfördes den 28 maj 2012 innebär att det åtagande som man gjorde i utfästelsen fullgjorts och att man därmed fortsätter att ge nämnda stöd. Greklands centralbank beräknade de båda beloppen i finansieringsåtagandet och i den första tillfälliga rekapitaliseringen så att banken garanterat skulle nå en total kapitaltäckningskvot på 8 % från och med den 31 december 2011, det datum då den tillfälliga rekapitaliseringen bokfördes retroaktivt i bankens räkenskaper. Såsom framgår av tabell 3 täckte åtgärd B1 endast en begränsad del av de totala kapitalbehov som fastställdes i stresstestet 2012. Banken skulle anskaffa ytterligare kapital genom en framtida kapitalökning, och den tillfälliga rekapitaliseringen var endast avsedd att säkra bankens berättigande till finansiering från ECB tills kapitalet hade ökat.

([43]) Enligt skrivelsen från Greklands centralbank av den 7 november 2011 tillämpas garantier för det totala akuta likviditetsstödet.
([44]) Uppgifter från Greklands centralbank den 7 april 2014.
([45]) Finansiella prognoser som bifogats omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014.
([46]) Se fotnot 4.

(83) Det avtal som banken och HFSF ingick före tecknandet föreskrev att banken, för perioden mellan den första tillfälliga rekapitaliseringen och konversionen av den första tillfälliga rekapitaliseringen till stamaktier och andra konvertibla finansinstrument, skulle betala en årlig avgift på 1 % av det nominella värdet av EFSF-obligationerna och att alla kupongbetalningar samt upplupen ränta för EFSF-obligationerna för denna period skulle räknas som ett ytterligare kapitaltillskott från HFSF till banken ([47]).

2.3.3.2 *Den andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärd B2)*

(84) Banken noterade ytterligare förluster under hösten 2012. Dess kapital var således återigen mindre än vad som krävs för att vara berättigad till refinansiering från ECB.

(85) En andra tillfällig rekapitalisering blev därför nödvändig. Den 21 december 2012 genomförde HFSF en andra tillfällig rekapitalisering på 1 042 miljoner euro (åtgärd B2), som än en gång finansierades genom överföring av EFSF-obligationer till banken.

2.3.3.3 *Utfästelsen av den 21 december 2012 (åtgärd B3)*

(86) Utöver den andra tillfälliga rekapitaliseringen gav HFSF den 21 december 2012 en utfästelse till banken om att delta i ökningen av bankens aktiekapital och de konvertibla instrument som skulle utfärdas, till ett sammanlagt belopp på upp till 1 629 miljoner euro (åtgärd B3).

(87) De båda tillfälliga rekapitaliseringarna (åtgärderna B1 och B2) och det ytterligare belopp som överlämnades i december 2012 (åtgärd B3) innebar tillsammans att HFSF hade täckt de totala kapitalbehov som fastställdes i stresstestet 2012 (4 571 miljoner euro ([48])).

2.3.3.4 *HFSF:s deltagande i rekapitaliseringen våren 2013 (åtgärd B4)*

(88) Den 16 april 2013 godkände bankens bolagsstämma en ökning av bankens aktiekapital. Den 1 maj 2013 meddelade banken att hela nyemissionen på 457 miljoner euro hade garanterats och att en private placement på upp till 93 miljoner euro skulle inledas, till priset 0,44 euro per ny aktie ([49]).

(89) Den 3 juni 2013 meddelade banken att nyemissionen hade avslutats och att alla aktier som hade erbjudits genom private placement hade fördelats ([50]). Det totala deltagandet från privat sida i ökningen av bankens aktiekapital uppgick därmed till 550 miljoner euro.

(90) Samma dag meddelade även banken att HFSF skulle teckna sig för 9 138 636 364 aktier till priset 0,44 euro per aktie. Som ett resultat gav HFSF i samband med rekapitaliseringen våren 2013 ett kapitaltillskott till banken på totalt 4 021 miljoner euro i form av stamaktier (åtgärd B4). Detta belopp är lika stort som summan av åtgärderna B1, B2 och B3, efter att deltagandet från privat sida har dragits av. HFSF:s aktier ger den begränsad rösträtt, eftersom det totala deltagandet från privat sida uppgår till 12 % av kapitalökningen. Enligt HFSF:s lag bibehåller de privata investerarna kontrollen över banken om de investerar mer än 10 % av det kapital som banken behöver. HFSF har dock fortfarande full rösträtt vid viktiga företagsbeslut.

(91) Genom ökningen av bankens aktiekapital (åtgärd B4) omvandlades den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärderna B1 och B2) till en permanent rekapitalisering, och åtagandet att bevilja ytterligare kapitalstöd (åtgärd B3) fullgjordes delvis.

(92) Priset på nya aktier fastställdes till 50 % av den handelsviktade genomsnittliga aktiekursen under de 50 närmast föregående handelsdagarna före fastställandet av anbudspriset. Till följd av en omvänd aktiesplit ([51]) fastställde den extrainsatta bolagsstämman den 16 april 2012 ([52]) priset på nya aktier till 0,44 euro per aktie.

([47]) Enligt det avtal som ingicks före tecknandet ska den faktiska risk som ska betalas till banken omfatta EFSF-obligationer samt eventuella kupongbetalningar och upplupen ränta på EFSF-obligationer för perioden mellan emissionen av obligationerna till konverteringen av förskottet till aktiekapital och andra konvertibla finansiella instrument.
([48]) Se tabell 3.
([49]) http://www.alpha.gr/files/investorrelations/deltio_typou_20130501EN.pdf
([50]) http://www.alpha.gr/files/investorrelations/Deltio_Typou_20130603EN.pdf
([51]) En aktiesplit är en företagshändelse som innebär att ett företag delar upp sina befintliga aktier till flera aktier.
([52]) http://www.alpha.gr/files/investorrelations/EA20130416EN.pdf

(93) Omedelbart efter rekapitaliseringen våren 2013 blev HFSF den största aktieägaren i banken med en andel på 83,66 % ([53]). HFSF utfärdade 1 233 503 482 köpoptioner och beviljade privata investerare en köpoption per tecknad aktie, utan ersättning ([54]). Varje köpoption ger innehavaren rätt att med vissa mellanrum och till bestämda lösenpriser köpa 7,40 av HFSF:s aktier. Den första lösendagen var den 10 december 2013, och köpoptionerna kan därefter utnyttjas två gånger om året till den 10 december 2017. Lösenpriset är lika med teckningspriset 0,44 euro plus en årlig ränta (4 % första året, 5 % andra året, 6 % tredje året, 7 % fjärde året och sedan 8 %, beräknad per sexmånadersperiod) ([55]).

(94) Enligt HFSF:s lag i dess ändrade lydelse från 2014 får endast köpoptionernas lösenpriser anpassas vid en nyemission. Varje sådan anpassning görs dessutom i efterhand och endast upp till beloppet av den realiserade vinsten från försäljningen av HFSF:s teckningsrätter. Ingen anpassning är tillåten vid en ökning av aktiekapitalet utan företrädesrätt.

2.3.4 **Statliga stödåtgärder till de tre kooperativa bankerna**

(95) Som redan nämnts i avsnitt 2.2.2 uppskattade Greklands centralbank att likviditetsgapen för Dodecanese Bank, Evia Bank och Western Macedonia Bank var 249 miljoner euro, 96 miljoner euro respektive 82 miljoner euro. Det innebär att likviditetsgapens totala beräknade belopp var 427 miljoner euro. De täcktes av HFSF, som beviljade ett motsvarande belopp i EFSF-obligationer till banken.

2.4 OMSTRUKTURERINGSPLANEN

(96) Den 12 juni 2014 överlämnade Grekland omstruktureringsplanen för banken, där man förklarar hur banken, som en sammanslagen enhet till följd av förvärvet av Emporiki Bank och de tre kooperativa bankernas inlåning, avser att återställa sin långsiktiga lönsamhet.

2.4.1 **Inhemsk verksamhet**

(97) Enligt omstruktureringsplanen ska banken inrikta sig på sin kärnbankverksamhet i Grekland. Dess internationella verksamhet stod för mer än 20 % av de totala tillgångarna i december 2009 och för 15 % av de totala tillgångarna i juni 2013 ([56]), men denna andel bör minska till ungefär […] i slutet av 2018 ([57]).

(98) Bankens huvudprioritering är att återställa lönsamheten i den grekiska bankverksamheten. För detta ändamål inbegriper omstruktureringsplanen en rad åtgärder som syftar till att förbättra bankens operativa effektivitet och nettoräntemarginal samt åtgärder för att förbättra bankens kapitalsituation och balansräkningsstruktur.

(99) När det gäller den operativa effektiviteten hade banken redan inlett ett omfattande rationaliseringsprogram långt före förvärvet av Emporiki Bank och de tre kooperativa bankerna. Från den 31 december 2010 till den 30 september 2012 minskade banken sin fysiska närvaro i Grekland. Den minskade antalet filialer från 458 år 2010 till 426 år 2012 ([58]) och gjorde även personalnedskärningar inom grekisk bankverksamhet och annan verksamhet med flera hundra anställda under samma period ([59]).

(100) Från december 2012 till december 2017 ska banken ytterligare minska antalet filialer i Grekland från 739 till […]. Antalet anställda inom bankverksamhet och annan verksamhet i Grekland ska minska från 11 435 till […] ([60]).

([53]) http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jan_2013_Jun_2013_en.pdf
([54]) http://www.alpha.gr/files/investorrelations/1306010_Warrants_en.pdf
([55]) Se fotnot 38. Den 10 december 2013 var lösenpriset till exempel 0,4488 euro, den 10 juni 2014 är det 0,4576 euro, den 10 december 2014 är det 0,4686 euro, den 10 juni 2015 är det 0,4796 euro och så vidare. Se Alpha Banks tillkännagivande av den 10 juni 2013, *Final Terms of Listing and Characteristics of the Titles representing shares ownership rights (Warrants) that resulted from the concluded share capital increase*, som finns på internet: http://www.alpha.gr/files/investorrelations/1306010_Warrants_en.pdf
([56]) Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, s. 22.
([57]) Enligt de finansiella prognoserna har banken åtagit sig att minska de utländska tillgångarna till […] miljarder euro, medan bankens totala tillgångar ska uppgå till […] miljarder euro 2018.
([58]) Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, s. 132, före förvärvet av Emporiki Bank.
([59]) Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, s. 129.
([60]) Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, s. 102–103. Ökningen i antalet filialer och anställda mellan september 2012 och december 2013 berodde på förvärvet av Emporiki Bank.

(101) En ökad effektivitet i fråga om filialer och personal kommer att bidra till att minska den totala kostnaden för bankens grekiska bankverksamhet med […] % från 1 345 miljoner euro pro forma år 2012 till […] miljoner euro år 2017 ([61]). Detta får till följd att de förväntade kostnaderna i relation till intäkterna (K/I-talet) i bankens grekiska bankverksamhet kommer att understiga […] % i slutet av omstruktureringsperioden.

(102) I omstruktureringsplanen beskrivs också hur banken ska minska sina finansieringskostnader, vilket är avgörande för att återställa lönsamheten. Banken räknar med att kunna betala lägre räntor på inlåningen tack vare en stabilare miljö och särskilt den förväntade stabiliseringen och återhämtningen av den grekiska ekonomin, som förväntas växa igen från och med 2014. Man räknar med att inlåningsräntan (genomsnittet för tidsbunden inlåning, disponibla medel och sparräntor) kommer att minska i Grekland. Denna minskning ska främst åstadkommas genom betalning av mycket lägre räntor på tidsbunden inlåning. På samma sätt kommer bankens beroende av statsgaranterat akut likviditetsstöd och mer omfattande finansiering från Eurosystemet att minska från 32 % av dess totala tillgångar 2012 till endast […] % 2017 ([62]).

(103) Enligt omstruktureringsplanen kommer banken också att förbättra sin balansräkning. Nettokvoten mellan utlåning och inlåning i Grekland kommer att minska till […] % 2018 (jämfört med 131 % 2012 ([63])), medan dess kapitalkrav kommer att fortsätta öka.

(104) En annan prioritering inom banken är förvaltningen av nödlidande lån. Banken ska förbättra sina kreditprocesser för både låneuppläggning (bättre säkerheter, minskade limiter) och förvaltning av nödlidande lån. Kvoten av nödlidande lån kommer att bli […] % 2014 för att sedan minska. Kvoten förväntas bli […] % i slutet av omstruktureringsperioden ([64]). Riskkostnaden (nedskrivningar) kommer att minska från 2 799 miljoner euro 2012 pro forma (det vill säga inräknat Emporiki Bank) till […] miljoner euro 2018 ([65]), tack vare återhämtningen i den grekiska ekonomin.

(105) Tack vare en förbättrad operativ effektivitet, en ökning av nettoräntemarginalen och den sänkta riskkostnaden kommer banken att kunna återställa lönsamheten i Grekland från och med 2015 […]. Avkastningen på eget kapital kommer att uppgå till […] % i Grekland 2018 ([66]).

2.4.2 **Internationell bankverksamhet**

(106) Banken har redan börjat skuldsanera och omstrukturera sitt internationella nätverk. Den sålde sitt dotterbolag i Ukraina i augusti 2013. Antalet filialer i sydöstra Europa minskades från 622 år 2009 till 488 år 2012 ([67]).

(107) Banken kommer att fortsätta omstrukturera och banta sitt internationella nätverk. Banken ska minska sitt innehav av internationella tillgångar till […] miljarder euro. För att uppnå detta mål kan banken tänka sig vilken kombination av avyttringar eller skuldsanering som helst. Det planerade innehavet av internationella tillgångar innebär en minskning med […] % av dess utländska tillgångar den 31 december 2012 […].

(108) I omstruktureringsplanen betonas behovet av att minska de utländska dotterbolagens beroende av det grekiska moderbolaget när det gäller likviditetsställningen. Den koncerninterna finansieringen till de utländska dotterbolagen kommer att minska från 4 172 miljoner euro till […] miljoner euro från 2013 till 2017 ([68]).

(109) För att öka den utländska verksamhetens lönsamhet ska banken genomföra ett omfattande kostnadsminskningsprogram i det internationella nätverket, som ska minska antalet filialer och anställda. År […] ska exempelvis […] filialer av […] stängas, medan personalstyrkan kommer att minskas med […] anställda (– […]) mellan 2012 och 2018 ([69]).

(110) Genom detta kommer avkastningen på eget kapital att uppgå till […] ([70]).

([61]) Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, s. 103.
([62]) Finansiella prognoser som bifogats omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, uppgift för Alpha Bank Greece.
([63]) Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, s. 105.
([64]) Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, s. 96.
([65]) Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, s. 96.
([66]) Finansiella prognoser som bifogats omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, uppgifter för den grekiska verksamheten.
([67]) Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, s. 132.
([68]) Finansiella prognoser som bifogats omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014.
([69]) Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, avsnitt 5.4.2.
([70]) Omstruktureringsplanen för Alpha Bank, juni 2014, avsnitt 5.4.2.

2.4.3 **Anskaffning av privat kapital och bidrag från befintliga aktieägare och innehavare av efterställda fordringar**

(111) Banken har lyckats anskaffa betydande kapital på marknaden och därigenom minska sitt behov av statligt stöd.

(112) Först anskaffade banken privat kapital 2009 genom en nyemission på 986 miljoner euro ([71]). Som nämndes i skäl 89 lyckades banken även anskaffa kapital från privata investerare genom rekapitaliseringen våren 2013. Antalet befintliga aktieägare minskade även kraftigt till följd av rekapitaliseringen våren 2013, eftersom HFSF fick 83,66 % av bankens aktier, vilket innebar att de befintliga aktieägarna endast stod för ett aktieinnehav på 4,9 %. Ingen utdelning har utbetalats kontant sedan 2008.

(113) Banken anskaffade 1,2 miljarder euro från marknaden i mars 2014 för att täcka det ytterligare kapitalbehovet och återbetala de preferensaktier som Grekland hade tecknat. Dessa nya aktier emitterades till ett högre pris per aktie än vad HFSF hade betalat vid rekapitaliseringen våren 2013.

(114) Den 20 april 2012 erbjöd banken sig att köpa tillbaka primärkapitalvärdepapper, övre supplementärkapitalvärdepapper och nedre supplementärkapitalvärdepapper till ett anskaffningspris på 40 %, 60 % och 60 % av det respektive nominella värdet kontant. Återköpspriset fastställdes utifrån instrumentens marknadsvärde och omfattade en premie på maximalt tio procentenheter, som lades till för att locka investerare att delta i återköpet. Banken tillkännagav resultaten av återköpet den 7 maj 2012 ([72]). Det sammanlagda deltagandet var 66 %, med en total vinst på 333 miljoner euro. Den 19 april 2013 offentliggjorde banken andra skuldhanteringsåtgärder till ett utestående nominellt belopp på 316 miljoner euro. Banken erbjöd sig att köpa tillbaka primärkapitalvärdepapper, övre supplementärkapitalvärdepapper och nedre supplementärkapitalvärdepapper till ett anskaffningspris på 35 %, 55 % och 55 % av det respektive nominella värdet kontant. Återköpspriset fastställdes utifrån instrumentens marknadsvärde och omfattade en premie på maximalt tio procentenheter, som lades till för att locka investerare att delta i återköpet. Godkännandegraden var 58 % och vinsten 103 miljoner euro.

(115) Till följd av de båda återköpen minskade det utestående beloppet av efterställda och hybrida skulder från 985 miljoner euro till 134 miljoner euro.

2.5 DE GREKISKA MYNDIGHETERNAS ÅTAGANDEN

(116) Den 12 juni 2014 åtog sig Grekland att banken och dess närstående bolag skulle genomföra den omstruktureringsplan som inlämnades samma dag och gjorde ytterligare åtaganden om genomförandet av omstruktureringsplanen. Dessa ytterligare åtaganden, som förtecknas i bilagan, sammanfattas i detta avsnitt.

(117) För det första åtog sig Grekland att banken ska omstrukturera sin kommersiella verksamhet i Grekland och fastställa ett högsta antal filialer och anställda samt ett krav avseende högsta totala kostnader som ska följas den 31 december 2017 ([73]).

(118) Grekland lovade också att banken kommer att minska kostnaderna för inlåning i Grekland och ha en maximal kvot för nettoutlåning/nettoinlåning senast den 31 december 2017 ([74]).

(119) När det gäller bankens utländska dotterbolag gjorde Grekland ett åtagande om att banken inte ska bevilja ytterligare kapitalstöd om inte förutbestämda villkor är uppfyllda. Grekland lovade också att banken avsevärt kommer att minska sina internationella tillgångar fram till den 30 juni 2018 ([75]).

(120) Grekland gjorde ett åtagande om att banken kommer att avyttra ett antal värdepapper samt minska sin riskkapitalportfölj. Dessutom kommer banken inte att köpa värdepapper av bristande kvalitet, med några få undantag ([76]).

([71]) http://www.alpha.gr/files/investorrelations/EA20091130EN.pdf
([72]) http://www.alpha.gr/files/investorrelations/EA20120507EN.pdf
([73]) Se bilagan, kapitel II.
([74]) Se bilagan, kapitel II.
([75]) Se bilagan, kapitel II.
([76]) Se bilagan, kapitel II.

(121) Grekland gjorde ett antal åtaganden avseende företagsstyrningen av banken. Landet åtog sig att begränsa ersättningen till bankens anställda och chefer, för att se till att banken följer grekisk lagstiftning i fråga om företagsstyrning och upprättar en effektiv och adekvat organisationsstruktur ([77]).

(122) Grekland gjorde även ett åtagande om att banken ska införa en kreditpolicy av hög kvalitet, så att beslut om beviljande och omstrukturering av lån maximerar bankens lönsamhet. Vidare lovade Grekland att banken kommer att följa höga standarder när det gäller övervakningen av kreditrisker samt omstruktureringen av lån ([78]).

(123) Ett antal åtaganden rör bankens affärer med anslutna låntagare. Dessa åtaganden syftar till att säkerställa att banken inte avviker från ansvarsfull bankpraxis vid beviljande eller omstrukturering av lån till sina anställda, chefer och aktieägare samt till offentliga organisationer, politiska partier och medieföretag ([79]).

(124) Slutligen gjorde Grekland ett åtagande om att banken kommer att agera inom vissa gränser, exempelvis genom förbud mot kuponger och utdelning, ett förbud mot förvärv och ett förbud mot reklam avseende statligt stöd ([80]).

(125) Åtagandena kommer att övervakas av en övervakningsförvaltare fram till den 31 december 2018.

(126) Grekland har separat angett att landet kommer att söka kommissionens godkännande innan banken eller en statlig organisation, däribland HFSF, köper tillbaka köpoptionerna ([81]).

3. ORSAKERNA TILL INLEDANDET AV DET FORMELLA GRANSKNINGSFÖRFARANDET I FRÅGA OM DEN FÖRSTA TILLFÄLLIGA REKAPITALISERINGEN

(127) Den 27 juli 2012 inledde kommissionen ett formellt granskningsförfarande för att kontrollera att villkoren i 2008 års bankmeddelande ([82]) uppfyllts när det gäller lämpligheten, nödvändigheten och proportionaliteten i fråga om den första tillfälliga rekapitalisering som HFSF gjort till förmån för banken (åtgärd B1).

(128) När det gäller åtgärdens lämplighet var inte kommissionen säker på att banken hade vidtagit alla åtgärder som stod till buds för att undvika ett framtida stödbehov, med tanke på att stödet gavs efter föregående rekapitalisering och likviditetsstöd och med tanke på den utdragna undsättningsperioden ([83]). Dessutom var kommissionen inte på det klara med vem som skulle kontrollera banken när den första tillfälliga rekapitaliseringen ersatts med en ständig rekapitalisering ([84]), eftersom banken kunde komma att kontrolleras av antingen staten eller privata minoritetsägare. I båda fallen angav kommissionen att den ville se till att kvaliteten på bankens förvaltning och särskilt dess låneförfarande inte försämras.

(129) När det gäller nödvändigheten av den första tillfälliga rekapitaliseringen ifrågasatte kommissionen i skäl 66 i förfarandebeslutet avseende Alpha Bank om alla möjliga åtgärder hade vidtagits för att banken inte skulle behöva stöd igen i framtiden. Eftersom den tillfälliga rekapitaliseringens varaktighet var oviss kunde kommissionen därtill inte avgöra om den var tillräcklig och förenlig med principerna om ersättning och ansvarsdelning enligt reglerna om statligt stöd. Eftersom villkoren för att omvandla den första tillfälliga rekapitaliseringen till en permanent rekapitalisering inte var kända när Alpha Bank antog beslutet om att inleda förfarandet, kunde kommissionen dessutom inte göra någon bedömning av dessa.

([77]) Se bilagan, kapitel III, avsnitt A.
([78]) Se bilagan, kapitel III, avsnitt A.
([79]) Se bilagan, kapitel III, avsnitt A.
([80]) Se bilagan, kapitel III, avsnitt C.
([81]) ”När det slutligen gäller de köpoptioner som har utfärdats av HFSF bör det klargöras att Republiken Grekland kommer att söka Europeiska kommissionens godkännande innan Alpha Bank eller någon annan statlig organisation (däribland HFSF) köper tillbaka köpoptionerna, så att kommissionen kan kontrollera att det planerade återköpet av köpoptionerna inte strider mot kraven på statlig ersättning enligt reglerna om statligt stöd.”
([82]) Meddelande från kommissionen – Tillämpning av reglerna om statligt stöd på åtgärder till förmån för finansinstitut med anledning av den globala finanskrisen (EUT C 270, 25.10.2008, s. 2).
([83]) Skäl 59 i förfarandebeslutet avseende Alpha Bank.
([84]) Skäl 63 i förfarandebeslutet avseende Alpha Bank.

(130) När det gäller stödets proportionalitet var kommissionen inte säker på att skyddsåtgärderna (förbudet mot reklam avseende statligt stöd, kupong- och utdelningsförbudet, köpoptionsförbudet och återköpsförbudet enligt skäl 71 i förfarandebeslutet avseende Alpha Bank) var tillräckliga i förhållande till den första tillfälliga rekapitaliseringen. I skäl 72 i nämnda beslut angav kommissionen vidare att snedvridningar av konkurrensen kunde orsakas av bristande regler som hindrar HFSF från att samordna de fyra största grekiska bankerna (dvs. banken, Eurobank, National Bank of Greece och Piraeus Bank) och att det saknas lämpliga skyddsåtgärder för att de inte ska utbyta kommersiellt känslig information. Kommissionen föreslog därför att en övervakningsförvaltare skulle utses som skulle vara fysiskt närvarande i banken.

4. SYNPUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER PÅ DET FORMELLA GRANSKNINGSFÖRFARANDET I FRÅGA OM DEN FÖRSTA TILLFÄLLIGA REKAPITALISERINGEN

4.1 SYNPUNKTER FRÅN BANKEN

(131) Den 30 augusti 2012 mottog kommissionen synpunkter från banken på förfarandebeslutet avseende Alpha Bank.

(132) När det gäller åtgärdens lämplighet konstaterade banken att den är systemviktig både i Grekland och på de bankmarknader där den bedriver verksamhet. Banken tillade även att den har en bärkraftig affärsmodell, vilket dess långvariga och ansedda verksamhet är ett bevis för.

(133) Banken konstaterade även att båda rekapitaliseringsomgångarna var en sidoeffekt av de kraftigt försämrade ekonomiska förhållandena och att de ytterligare stödåtgärderna vidtogs på grund av den allt djupare finansiella krisen. Banken konstaterade att den hittills proportionellt sett har fått minst statligt stöd bland de största grekiska bankerna. När det gäller frågan om alla möjliga åtgärder omedelbart hade vidtagits för att banken inte skulle behöva stöd igen i framtiden konstaterade banken att omstruktureringsplanen skulle innehålla ingående uppgifter om de åtgärder för ansvarsfördelning som redan har genomförts, håller på att genomföras och är planerade. Banken konstaterade även att dessa åtgärder berör alla kapitalägare. Dessa åtgärder garanterar tillsammans med den befintliga starka affärsbasen och kapitalbedömningsprocessen att banken är tillräckligt kapitaliserad, vilket leder till att den kan återställa lönsamheten och sluta ta emot statligt stöd.

(134) Dessutom välkomnade banken att villkoren klargjordes för den permanenta rekapitaliseringen, vilka enligt banken till fullo bör återspegla orsakerna till att den behövde statligt stöd. Den konstaterade även att genom rekapitaliseringen hanteras den kapitalförlust som uppstod på grund av bankens deltagande i PSI-programmet, vilket var en högst ovanlig och oförutsägbar händelse. Banken instämde i att den efter grekiska och europeiska mått inte hade tagit alltför stora risker vid anskaffningen av statspapper. Banken konstaterade att den inte skulle ha behövt rekapitalisering 2012 och att den skulle ha haft goda möjligheter att återbetala preferensaktierna enligt kontraktsvillkoren om den inte hade deltagit i PSI-programmet. Banken förklarade dessutom att den trots de stora kapitalförlusterna som följd av deltagandet i PSI-programmet fortfarande hade ett positivt nettotillgångsvärde.

(135) Banken tillade att den har en mycket stark bas och att den på ett ytterst förutseende sätt har vidtagit åtgärder för att framgångsrikt klara en period av utomordentligt stora påfrestningar. Den förklarade att den sedan krisen inleddes inte hade tillämpat några aggressiva affärsstrategier eller tagit onödiga risker i kreditriskhanteringen, att den tog itu med obalanser i sin finansieringsprofil genom metodisk skuldsanering och att den aktivt förvaltade sin kostnadsbas genom att rationalisera verksamhetsplattformen och optimera anskaffningsutgifterna.

(136) Dessutom betonade banken den betydande ansvarsfördelningen bland kapitalägarna. Den pekade även på de viktiga skyddsåtgärder som den offentliga sektorn kan vidta för att förhindra att rekapitaliserade banker tar alltför stora risker och för att noggrant övervaka att omstruktureringsplanerna genomförs på rätt sätt, exempelvis genom att utse företrädare för finansministeriet och HFSF till ledamöter i bankens styrelse och i respektive kommittéer. Den underströk även att HFSF övervakar genomförandet av omstruktureringsplanen och att HFSF återfår sin rösträtt om banken inte genomför väsentliga delar av omstruktureringsplanen.

(137) Av dessa skäl ansåg banken att den permanenta rekapitaliseringens struktur och villkor bör göra det mycket lockande för befintliga och nya aktieägare att delta i kommande kapitalökningar.

(138) När det gäller åtgärdens nödvändighet konstaterade banken att stödåtgärden bidrog till att avhjälpa kapitalunderskottet på grund av PSI-programmet så att banken skulle uppfylla centralbankens minimikapitalkrav, ha fortsatt tillgång till ECB:s refinansieringstransaktioner och kunna stödja sina kunder och den grekiska ekonomin i en svår situation.

(139) När det gäller åtgärdens proportionalitet tillkännagav banken att den inte hade för avsikt att använda stödet för att snedvrida konkurrensen. Banken betonade även att den inte hade tillämpat några aggressiva affärsstrategier sedan den fick statligt stöd. Den konstaterade även att stödmottagarna hade begränsade möjligheter att snedvrida konkurrensen till nackdel för företag som inte åtnjuter stöd, eftersom samtliga stora grekiska banker var stödmottagare och utländska aktörers intresse av grekisk risk på den grekiska marknaden minskade.

4.2 SYNPUNKTER FRÅN EN ANNAN GREKISK BANK

(140) Den 3 januari 2013 mottog kommissionen synpunkter från en grekisk bank på förfarandebeslutet avseende Alpha Bank. Den grekiska banken påpekade att HFSF:s rekapitalisering av grekiska banker i princip var ett välkommet steg mot ett sundare och mer bärkraftigt banksystem och framförde inte några invändningar mot rekapitaliseringen av banken.

(141) Samtidigt som den grekiska banken uttryckte sitt fulla stöd för principen om rekapitalisering av grekiska banker genom HFSF, förväntade den sig att HFSF:s rekapitalisering skulle vara öppen på lika villkor för alla banker som bedriver verksamhet i Grekland, för att minimera snedvridningen av konkurrensen och undvika diskriminering.

5. SYNPUNKTER FRÅN GREKLAND PÅ DET FORMELLA GRANSKNINGSFÖRFARANDET I FRÅGA OM DEN FÖRSTA TILLFÄLLIGA REKAPITALISERINGEN

(142) Den 5 september 2012 lämnade Grekland in synpunkter från Greklands centralbank och HFSF på förfarandebeslutet avseende Alpha Bank.

5.1 SYNPUNKTER FRÅN GREKLANDS CENTRALBANK

(143) När det gäller lämpligheten av den första tillfälliga rekapitaliseringen konstaterade Greklands centralbank att den första rekapitaliseringen var tillfällig, eftersom rekapitaliseringsprocessen skulle leda till ett ökat aktiekapital för de fyra berörda bankerna.

(144) Greklands centralbank konstaterade även att rekapitaliseringen av de största grekiska bankerna är ett led i en mer långsiktig omstrukturering av den grekiska banksektorn. Den konstaterade att om en bank förblir i privat ägo kommer ledningen med största sannolikhet att förbli densamma, men om en bank blir statsägd (dvs. ägs av HFSF) kan HFSF utse en ny ledning som under alla omständigheter ska bedömas av Greklands centralbank. Greklands centralbank noterade att den kontinuerligt bedömer företagsstyrningsramen, ledningens lämplighet och riskprofilen för varje bank för att se till att det inte tas överdrivna risker. Den påpekade även att HFSF redan hade utsett företrädare i styrelserna vid de rekapitaliserade bankerna.

(145) Beträffande nödvändigheten av den första tillfälliga rekapitaliseringen konstaterade Greklands centralbank att bankens rekapitalisering var begränsad till att uppfylla de då gällande lägsta kapitalkraven (8 %). Den konstaterade även att den utdragna tiden före rekapitaliseringarna berodde på den kraftiga försämringen av verksamhetsmiljön i Grekland och effekterna av PSI-programmet, komplexiteten i uppgiften i stort och behovet av att maximera privata investerares deltagande i ökningen av aktiekapitalet.

(146) När det gäller proportionaliteten av den första tillfälliga rekapitaliseringen påpekade Greklands centralbank att man säkerställde ett fullständigt genomförande av den omstruktureringsplan som ska överlämnas till kommissionen genom att HFSF återfår sin rösträtt om väsentliga delar av omstruktureringsplanen inte följs. Greklands centralbank påpekade även att bankens svårigheter varken beror på en underskattning av riskerna av bankens ledning eller på aggressiva affärsstrategier.

5.2 SYNPUNKTER FRÅN HFSF

(147) När det gäller lämpligheten av den första tillfälliga rekapitaliseringen konstaterade HFSF, i fråga om eventuell statlig inblandning när staten ger betydande statligt stöd genom HFSF och om HFSF har full rösträtt, att de banker som

HFSF finansierar inte betraktas som offentliga organisationer eller organisationer som står under statlig kontroll och att de inte kontrolleras av staten efter att de har rekapitaliserats permanent av HFSF. HFSF påpekade att det rör sig om ett helt oberoende privaträttsligt rättssubjekt med rätt att fatta självständiga beslut. Det är inte underkastat statlig kontroll, i enlighet med artikel 16 C 2 i HFSF:s lag, enligt vilken kreditinstitut som HFSF har gett kapitalstöd till inte ingår i den offentliga sektorn. HFSF hänvisade också till sin ledningsstruktur.

(148) När det gäller HFSF:s deltagande i bankens ledning konstaterade HFSF att den skulle respektera bankens självständighet och inte hindra dess dagliga ledning eftersom den endast skulle fylla den funktion som fastställts i HFSF:s lag. HFSF angav att staten inte skulle utöva något inflytande eller någon samordning och att bankens beslut i fråga om utlåningsprocessen (däribland om säkerheter, prissättning och låntagares solvens) skulle fattas utifrån affärskriterier.

(149) HFSF påpekade att det finns lämpliga skyddsåtgärder i HFSF:s lag och det avtal som ingås före tecknandet för att hindra privata aktieägare från att ta överdrivna risker. Med detta avsågs i) utnämnandet av företrädare för HFSF som oberoende, icke verkställande ledamöter i bankens styrelse och deras deltagande i diverse kommittéer, ii) en företagsbesiktning av banken från HFSF:s sida och iii) begränsad rösträtt för HFSF efter en slutgiltig rekapitalisering endast så länge banken uppfyller villkoren i omstruktureringsplanen.

(150) HFSF konstaterade att lämpliga åtgärder har vidtagits för att se till att banker i vilka HFSF är delaktig inte utbyter kommersiellt känslig information sinsemellan. Sådana åtgärder inbegriper utnämnandet av olika företrädare för HFSF i dessa banker, uppdrag för dessa företrädare som särskilt ska förhindra att information utbyts mellan olika företrädare och tydliga interna instruktioner till dessa företrädare om att inte överföra kommersiellt känslig information från bankerna. Dessutom förklarade HFSF att den inte utövar sina rättigheter i förhållande till bankerna på ett sätt som kan förhindra, begränsa, snedvrida eller avsevärt minska eller hindra en effektiv konkurrens. Slutligen påpekade HFSF att styrelseledamöterna och de anställda omfattas av stränga sekretessregler och förvaltaruppdrag samt bestämmelser om tystnadsplikt med avseende på verksamheten.

6. BEDÖMNING AV DET STATLIGA STÖD SOM HÄNFÖR SIG TILL FÖRVÄRVET AV UTVALDA SKULDER FRÅN DE TRE KOOPERATIVA BANKERNA

(151) Kommissionen måste först bedöma om det statliga stöd som hänför sig till resolutionen av de tre kooperativa bankerna (det vill säga finansieringen av likviditetsgapen som gjorde det möjligt att överföra inlåningen, inklusive interbankskulder, samt fordringar och skulder mot grekiska insättnings- och investeringsgarantifonden) utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget. Enligt den bestämmelsen är statligt stöd sådant stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag, i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

(152) Till att börja med ska kommissionen bedöma om följande eventuella stödmottagare gynnades: i) de kooperativa bankerna och de eventuellt överförda ”verksamheterna” till banken, och ii) banken.

i) Förekomst av stöd till de kooperativa bankerna och de eventuellt överförda ”verksamheterna” till banken

(153) När det gäller de kooperativa bankerna konstaterar kommissionen att Dodecanese Bank, Evia Bank och Western Macedonia Bank har likviderats och deras tillstånd återkallats. Det innebär att de inte längre kommer att bedriva ekonomisk verksamhet på bankmarknaden.

(154) Det statliga stödet, det vill säga finansieringen av likviditetsgapen, skulle endast utgöra stöd till de överförda fordringarna och skulderna i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget om de tillsammans utgör ett företag. Begreppet företag omfattar varje enhet som bedriver ekonomisk verksamhet, oavsett enhetens rättsliga form och oavsett hur den finansieras. All verksamhet som består i att erbjuda varor eller tjänster på en viss marknad betraktas som en ekonomisk verksamhet. För att avgöra om stödet går till ett företag bör det därför bedömas om överföringen av fordringarna och skulderna innebär att en ekonomisk verksamhet överförs.

(155) Som nämnts i avsnitt 2.2.2 överfördes enbart inlåningen, interbankskulderna samt fordringarna och skulderna mot grekiska insättnings- och investeringsgarantifonden till banken efter resolutionen av de kooperativa bankerna. De tre kooperativa bankerna hade sammanlagt 227 anställda och 18 filialer. Det bör noteras att filialer eller anställningskontrakt eller lån inte överfördes automatiskt mellan de tre kooperativa bankerna och banken. Att lånen inte överförs till banken utan stannar kvar i de tre likviderade kooperativa bankerna, att inte några filialer överförs och att anställningskontrakten inte automatiskt överförs leder ([85]) därför till slutsatsen att det inte sker någon överföring av ekonomisk verksamhet. De överförda skulderna (det vill säga inlåningen) kan inte betraktas som mottagaren av statligt stöd, eftersom de inte utgör ett ”företag”.

(156) Sammanfattningsvis har de tre befintliga rättssubjekten likviderats och bedriver inte längre någon bankverksamhet. Samtidigt utgör inte de överförda tillgångarna och skulderna någon ekonomisk verksamhet.

(157) Därför dras slutsatsen att HFSF:s beviljande av EFSF-obligationer till banken för att täcka likviditetsgapet mellan de förvärvade tillgångarna och skulderna från de tre kooperativa bankerna inte gör det möjligt att fortsätta de kooperativa bankernas ekonomiska verksamhet. Följaktligen utgör stödet från HFSF varken stöd till de likviderade enheterna eller stöd till de överförda tillgångarna och skulderna.

ii) Förekomst av stöd till banken

(158) När det gäller frågan om huruvida försäljningen av de tre kooperativa bankernas tillgångar och skulder utgör statligt stöd till banken måste kommissionen bedöma om vissa krav är uppfyllda och särskilt om i) försäljningsprocessen är öppen, förbehållslös och icke-diskriminerande, ii) försäljningen sker på marknadsvillkor och iii) staten maximerar försäljningspriset av berörda tillgångar och skulder ([86]).

(159) Som nämndes i skäl 52 tog Greklands centralbank endast kontakt med de fyra systemviktiga grekiska bankerna för att auktionera ut vissa av de tre kooperativa bankernas tillgångar och skulder, eftersom den ville att inlåningen skulle överföras till helt rekapitaliserade institut. Endast banken och Eurobank lämnade in bindande anbud. Alpha Bank valdes ut som bästa anbudsgivare i ett konkurrensutsatt anbudsförfarande anordnat av resolutionsmyndigheten, som tog hänsyn till det föreslagna priset och möjligheterna att på ett konsekvent och snabbt sätt ta över och integrera den köpta inlåningen.

(160) Det sålda paketet bestod endast av inlåning utan någon infrastruktur. Köparen kunde därför endast vara en bank med infrastruktur och ett nät av filialer i Grekland för insättarna.

(161) Eftersom kommissionen inte har anledning att anta att försäljningen inte skedde på marknadsvillkor drar den slutsatsen att det inte förekom något stöd till banken, i linje med punkt 80 i bankmeddelandet 2013, punkt 20 i omstruktureringsmeddelandet och kommissionens beslutspraxis ([87]).

iii) Slutsats om förekomsten av stöd

(162) Det statliga stödet vid försäljningen av de tre kooperativa bankerna gynnar inte någon ekonomisk verksamhet eller något företag. Åtgärden utgör följaktligen inte stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.

7. **BEDÖMNING AV DET STÖD SOM BANKEN BEVILJATS**

7.1 FÖREKOMST AV STATLIGT STÖD OCH STÖDBELOPP

(163) Kommissionen måste fastställa förekomsten av statligt stöd till banken i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.

([85]) Se skäl 146 i kommissionens beslut av den 12 november 2008 i ärendet om statligt stöd SA.510/2008 – Italia ”Vendita dei beni della compagnia aerea ALITALIA” (EUT C 46, 25.2.2009, s. 6).

([86]) Se punkt 80 i meddelandet från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 augusti 2013, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker i samband med finanskrisen (nedan kallat *bankmeddelandet 2013*) (EUT C 216, 30.7.2013, s. 1).

([87]) Se kommissionens beslut av den 25 januari 2010 i ärendet om statligt stöd NN 19/2009 – *Restructuring aid to Dunfermline Building Society*, skäl 47, kommissionens beslut av den 25 oktober 2010 i ärendet om statligt stöd N 560/2009 – *Aid for the liquidation of Fionia bank*, skäl 55, och kommissionens beslut av den 8 november 2010 i ärendet om statligt stöd N 392/2010 – *Restructuring of CajaSur,* skäl 52.

7.1.1 **Förekomst av stöd i de åtgärder som beviljats enligt stödsystemet för de grekiska bankerna (åtgärderna L1 och A)**

7.1.1.1 *Statligt likviditetsstöd som beviljats inom ramen för garantiåtgärden och åtgärden för statsobligationslån (åtgärd L1)*

(164) Kommissionen har redan i besluten om godkännande och förlängning av stödsystemet för de grekiska bankerna fastställt ([88]) att likviditetsstöd som beviljas enligt den stödordningen utgör stöd. Framtida likviditetsstöd som beviljats enligt denna stödordning skulle också utgöra statligt stöd.

7.1.1.2 *Statlig rekapitalisering som beviljats enligt rekapitaliseringsåtgärden (åtgärd A)*

(165) Kommissionen fastställde redan i beslutet av den 19 november 2008 om att stödja de grekiska bankerna att rekapitaliseringar som beviljas inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden utgör stöd. Banken fick 940 miljoner euro i form av preferensaktier, vilket vid den tidpunkten utgjorde 2 % av bankens riskvägda tillgångar.

7.1.2 **Förekomst av stöd i det statsgaranterade akuta likviditetsstödet (åtgärd L2)**

(166) Kommissionen klargjorde i punkt 51 i bankmeddelandet från 2008 att medel från en centralbank till finansinstitut inte utgör stöd om fyra kumulativa villkor är uppfyllda när det gäller finansinstitutens solvens, facilitetens säkerhet, den ränta som finansinstitutet får betala och avsaknaden av en statlig motgaranti. Det statsgaranterade akuta likviditetsstödet till banken utgör stöd, eftersom det inte uppfyller de fyra kumulativa villkoren, särskilt eftersom det är statligt garanterat och beviljas i förening med andra stödåtgärder.

(167) Det statsgaranterade akuta likviditetsstödet är i linje med kraven i artikel 107.1 i fördraget. För det första kommer eventuella förluster att bäras av staten, eftersom åtgärden omfattar en statlig garanti till förmån för Greklands centralbank. Åtgärden har därför inslag av statliga medel. Det akuta likviditetsstödet gör det möjligt för bankerna att få tillgång till finansiering när de inte har tillgång till kapitalmarknadsfinansiering och återkommande refinansieringstransaktioner genom Eurosystemet. Statsgaranterat akut likviditetsstöd innebär därför en fördel för banken. Åtgärden är selektiv eftersom det akuta likviditetsstödet är begränsat till banksektorn. Det statsgaranterade akuta likviditetsstödet snedvrider konkurrensen eftersom det innebär att banken kan fortsätta vara verksam på marknaden samt undvika att hamna i konkurs och behöva lämna marknaden. Handeln mellan medlemsstaterna påverkas av den fördel som banken fått, eftersom banken är verksam i andra medlemsstater och eftersom finansinstitut från andra medlemsstater bedriver verksamhet eller skulle kunna vara intresserade av att bedriva verksamhet i Grekland.

(168) Det statsgaranterade akuta likviditetsstödet (åtgärd L2) utgör statligt stöd. Det statsgaranterade akuta likviditetsstödet har varierat i omfattning över tiden. Per den 31 december 2012 uppgick det till omkring 23,6 miljarder euro.

7.1.3 **Förekomst av stöd i de åtgärder som beviljats genom HFSF (åtgärderna B1, B2, B3 och B4)**

7.1.3.1 *Den första tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärd B1)*

(169) Redan i avsnitt 5.1 i förfarandebeslutet avseende Alpha Bank drog kommissionen slutsatsen att den första tillfälliga rekapitaliseringen utgör statligt stöd. Det mottagna kapitalet uppgick till 1,9 miljarder euro.

7.1.3.2 *Den andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärd B2)*

(170) Åtgärd B2 genomfördes med medel från HFSF som, enligt skäl 47 i förfarandebeslutet avseende Alpha Bank, inbegriper statliga medel.

(171) När det gäller förekomsten av en fördel ökade åtgärd B2 bankens kapitaltäckningskvot till en nivå som gjorde det möjligt för banken att fortsätta sin verksamhet på marknaden och få tillgång till finansiering från Eurosystemet. Dessutom utgjordes ersättningen för åtgärd B2 av upplupen ränta på obligationer från den europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten och en ytterligare avgift på 1 %. Eftersom denna ersättning är uppenbart lägre än ersättningen för liknande kapitalinstrument på marknaden, skulle banken med säkerhet inte ha kunnat anskaffa detta kapital på marknaden på samma villkor. Åtgärd B2 innebär därför att banken beviljades en fördel med statliga medel. Åtgärden var av selektiv karaktär eftersom den endast gjordes tillgänglig för banken.

([88]) Se fotnoterna 1 och 2.

(172) Som en följd av åtgärd B2 stärktes bankens ställning, eftersom banken fick de ekonomiska resurser som krävdes för att den skulle fortsätta uppfylla kapitalkraven, vilket därmed ledde till snedvridningar av konkurrensen. Eftersom banken är verksam på andra bankmarknader i EU och eftersom finansinstitut från andra medlemsstater bedriver verksamhet i Grekland kommer åtgärd B2 sannolikt också att påverka handeln mellan medlemsstaterna.

(173) Kommissionen anser att åtgärd B2 utgör statligt stöd. Den anmäldes som stöd av de nationella myndigheterna. Det mottagna kapitalet uppgick till 1 042 miljoner euro.

7.1.3.3 *Finansieringsåtagandet (åtgärd B3)*

(174) I och med åtgärd B3 åtog HFSF sig att tillhandahålla det ytterligare kapital som krävs för att slutföra rekapitaliseringen av banken upp till det belopp som begärts av Greklands centralbank inom ramen för stresstestet 2012. HFSF finansieras av staten. Kommissionen drar därför slutsatsen att skrivelsen innebär ett löfte om statliga medel. De omständigheter under vilka HFSF kan bevilja stöd till finansinstitut är tydligt angivna och begränsade i lag. Användningen av dessa statliga medel kan därför tillskrivas staten. HFSF åtog sig att tillhandahålla upp till 1 629 miljoner euro i ytterligare kapital.

(175) Finansieringsåtagandet innebar en fördel för banken eftersom insättarna försäkrades om att banken skulle kunna anskaffa hela det kapitalbelopp som den behövde, vilket innebär att HFSF skulle tillhandahålla kapitalet om banken inte kunde skaffa det på marknaden. Åtagandet underlättade även anskaffandet av privat kapital på marknaden, eftersom investerarna försäkrades om att HFSF skulle tillhandahålla kapitalet om banken inte kunde skaffa en del av detta på marknaden. Inga privata investerare skulle ha gått med på att skjuta till kapital innan de kände till rekapitaliseringsvillkoren, och banken hade vid denna tidpunkt inte tillgång till kapitalmarknaden. Fördelen är selektiv, eftersom den inte beviljades till alla banker med verksamhet i Grekland.

(176) Eftersom banken är verksam på andra bankmarknader i EU och eftersom finansinstitut från andra medlemsstater bedriver verksamhet i Grekland kommer åtgärd B3 sannolikt också att påverka handeln mellan medlemsstaterna och snedvrida konkurrensen.

(177) Åtgärd B3 utgör därför stöd och anmäldes som statligt stöd av de grekiska myndigheterna den 27 december 2012.

7.1.3.4 *HFSF:s deltagande i rekapitaliseringen våren 2013 (åtgärd B4)*

(178) HFSF:s deltagande i rekapitaliseringen våren 2013 (åtgärd B4) avser omvandlingen av den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärderna B1 och B2) och det partiella genomförandet av finansieringsåtagandet (åtgärd B3) till en permanent rekapitalisering på 4 021 miljoner euro i stamaktier. Skälet till att inte hela det kapitalbelopp som anslagits genom åtgärd B3 faktiskt behövde tillskjutas var att man fått in 550 miljoner euro från privata investerare. Eftersom åtgärd B4 avser omvandling av redan beviljat stöd omfattar den fortfarande statliga medel men den innebär inte någon ökning av det nominella stödbeloppet. Däremot ger den banken en större fördel (och snedvrider därmed konkurrensen ytterligare) eftersom den utgör en permanent rekapitalisering och inte en tillfällig sådan, vilket är fallet med åtgärderna B1 och B2. Jämfört med åtgärd B3, som endast är ett åtagande och inte en faktisk rekapitalisering, gav åtgärd B4 banken en ökad kapitaltäckning och därmed större fördelar.

(179) Kommissionen noterar att det inte var alla banker med verksamhet i Grekland som beviljades sådant stöd. Därför har banken fått en selektiv fördel. När det gäller snedvridningen av konkurrensen och inverkan på handeln, noterar kommissionen till exempel att stödet gjorde att banken kunde bedriva sin verksamhet i andra medlemsstater. En avveckling av banken skulle ha lett till att dess verksamhet i utlandet upphörde, antingen genom avveckling eller genom försäljning. Stödet snedvrider därför konkurrensen och påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Åtgärden utgör således statligt stöd.

7.1.3.5 *Slutsats om åtgärderna B1, B2, B3 och B4*

(180) Åtgärderna B1, B2, B3 och B4 utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget. Det statliga stödet i åtgärderna B1, B2, B3 och B4 uppgår till 4 571 miljoner euro. Som anges i punkt 7.1.3.4 var det endast en del av det belopp som anslogs i december 2012 (åtgärd B3) som omvandlades till ett faktiskt kapitaltillskott (åtgärd B4). Det statliga stöd som faktiskt betalades ut uppgick därför endast till 4 021 miljoner euro.

(181) I punkt 31 i omstruktureringsmeddelandet föreskrivs att kommissionen måste beakta stödet ”i förhållande till bankens riskvägda tillgångar” och inte bara det absoluta stödbeloppet. Åtgärderna B1, B2, B3 och B4 beviljades under en ettårsperiod från april 2012 till maj 2013. Under denna period skedde en förändring av de riskvägda tillgångarna, som ökade efter förvärvet av Emporiki Bank. Frågan är därför vilken nivå på de riskvägda tillgångarna som bör användas, och särskilt om det statliga stödet bör bedömas med hänvisning till de riskvägda tillgångar som fanns vid periodens början eller de som fanns vid periodens slut. Åtgärderna B1, B2, B3 och B4 syftar till att täcka ett kapitalbehov som fastställdes av Greklands centralbank i mars 2012 (stresstestet 2012). Det innebär att det kapitalbehov som dessa statliga stödåtgärder syftar till att avhjälpa redan fanns i mars 2012. Kommissionen anser därför att stödbeloppet i åtgärderna B1, B2, B3 och B4 bör jämföras med bankens riskvägda tillgångar per den 31 mars 2012. Det faktum att banken förvärvade Emporiki Bank långt efter mars 2012 bör inte leda till att ”stödet i förhållande till riskvägda tillgångar” minskar. Stödet är inte mindre snedvridande bara för att banken gjort ett förvärv som ökar dess riskvägda tillgångar. Det erinras också om att Greklands centralbank efter mars 2012 och fram till rekapitaliseringen våren 2013 inte tog hänsyn till de grekiska bankernas förvärv för att justera deras kapitalbehov – uppåt eller nedåt. Denna omständighet visar dessutom att åtgärderna B1, B2, B3 och B4 utgjorde stödåtgärder till förmån för banken per den 31 mars 2012 i dess dåvarande form.

(182) Den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen och finansieringsåtagandet uppgick till sammanlagt 4 571 miljoner euro. Detta belopp motsvarar 10,3 % av bankens riskvägda tillgångar per den 31 mars 2012 ([89]).

(183) Eftersom banken lyckats få fram riskkapital uppgick det faktiska tillskottet från HFSF bara till 4 021 miljoner euro, vilket motsvarar 9,1 % av bankens riskvägda tillgångar per den 31 mars 2012.

7.1.4 **Slutsats om förekomsten av och det totala beloppet mottaget stöd**

(184) Åtgärderna A, B1, B2, B3 och B4 utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.

Beteckning	Åtgärd	Typ av åtgärd	Stödbelopp	Rekapitaliseringsstöd/ riskvägda tillgångar
A	Preferensaktier	Kapitalstöd	940 miljoner euro	2 %
B1 B2 B3 B4	Den första tillfälliga rekapitaliseringen Den andra tillfälliga rekapitaliseringen Finansieringsåtagande HFSF:s deltagande i rekapitaliseringen våren 2013	Kapitalstöd	4 571 miljoner euro (utbetalt belopp från HFSF: 4 021 miljoner euro)	10,3 % (utbetalt belopp från HFSF: 9,1 %)
Totalt kapitalstöd som banken beviljats			**5 511 miljoner euro** (utbetalt belopp från HFSF: 4 961 miljoner euro)	12,3 % (utbetalt belopp från HFSF: 11,1 %)

Beteckning	Åtgärd	Typ av åtgärd	Nominellt stödbelopp
L1	Likviditetsstöd	Garanti Obligationslån	Garantier: 14 miljarder euro per den 30 november 2011 Obligationslån: 1,6 miljarder euro per den 30 september 2011
L2	Statsgaranterat akut likviditetsstöd	Finansiering och garanti	23,6 miljarder euro per den 31 december 2012
Totalt likviditetsstöd som banken beviljats			39,2 miljarder euro

7.2 RÄTTSLIG GRUND FÖR BEDÖMNINGEN AV STÖDETS FÖRENLIGHET

(185) Enligt artikel 107.3 b i fördraget är kommissionen behörig att förklara ett stöd förenligt med den inre marknaden om syftet med stödet är att ”avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi”.

([89]) Bankens riskvägda tillgångar per den 31 mars 2012 uppgick till 44,2 miljarder euro.

(186) Kommissionen är medveten om att den globala finanskrisen kan medföra en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi och att åtgärder för att stödja bankerna kan avhjälpa en sådan störning. Detta har bekräftats i 2008 års bankmeddelande, rekapitaliseringsmeddelandet och omstruktureringsmeddelandet. Med hänsyn till det återigen spända läget på finansmarknaderna anser kommissionen att villkoren för att kunna godkänna stöd baserat på artikel 107.3 b i fördraget fortfarande är uppfyllda. Kommissionen bekräftade denna uppfattning genom att anta 2011 års förlängningsmeddelande ([90]) och 2013 års bankmeddelande.

(187) Vad gäller den grekiska ekonomin har kommissionen, i sina beslut om godkännande och förlängning av stödsystemet för de grekiska bankerna och i sina godkännanden av statliga stödåtgärder som Grekland beviljat enskilda banker ([91]), erkänt att det finns en risk för en allvarlig störning i den grekiska ekonomin och att statligt stöd till bankerna är lämpligt för att avhjälpa denna störning. Den rättsliga grunden för bedömningen av stödåtgärderna bör därför vara artikel 107.3 b i fördraget.

(188) Under finanskrisen utarbetade kommissionen kriterier för förenlighet för olika typer av stödåtgärder. Principerna för bedömning av stödåtgärder fastställdes först i 2008 års bankmeddelande.

(189) I enlighet med punkt 15 i 2008 års bankmeddelande måste stöd, för att vara förenligt med artikel 107.3 b i fördraget, uppfylla de allmänna kriterierna för förenlighet med den inre marknaden:

a) Lämplighet: Stödet måste vara välriktat för att effektivt kunna uppnå syftet att avhjälpa en allvarlig störning i ekonomin. Så skulle inte vara fallet om åtgärden inte vore lämplig för att avhjälpa störningen.

b) Nödvändighet: Stödåtgärden måste vara nödvändig för att nå målet, såväl när det gäller stödbeloppet som när det gäller åtgärdens utformning. Stödet måste därför begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att nå målet och ges i en form som är mest lämpad för att avhjälpa störningen.

c) Proportionalitet: Åtgärdens positiva effekter måste på lämpligt sätt vägas mot snedvridningen av konkurrensen, så att snedvridningen begränsas till minsta möjliga för att nå åtgärdens mål.

(190) Närmare information om rekapitaliseringsåtgärder finns i rekapitaliseringsmeddelandet och i 2011 års förlängningsmeddelande.

(191) I omstruktureringsmeddelandet definieras kommissionens förfarande för bedömningen av omstruktureringsplaner, särskilt behovet av att återställa lönsamheten, säkerställa korrekta bidrag från stödmottagaren och begränsa snedvridningen av konkurrensen.

(192) Denna ram kompletterades genom 2013 års bankmeddelande, som omfattar stödåtgärder som anmälts efter den 31 juli 2013.

7.2.1 **Rättslig grund för bedömningen av likviditetsstödet till banken och dess förenlighet (åtgärd L1)**

(193) Det likviditetsstöd som banken redan erhållit har slutgiltigt godkänts genom de efterföljande besluten om att godkänna åtgärderna inom stödsystemet för de grekiska bankerna samt dess ändringar och förlängningar ([92]). Ett eventuellt framtida likviditetsstöd till banken måste beviljas inom ramen för en stödordning som på vederbörligt sätt godkänts av kommissionen. Villkoren för ett sådant stöd måste godkännas av kommissionen innan det beviljas och behöver därför inte undersökas närmare i detta beslut.

7.2.2 **Rättslig grund för bedömningen av preferensaktiernas förenlighet (åtgärd A)**

(194) Den rekapitalisering som gjordes år 2009 i form av preferensaktier (åtgärd A) beviljades inom ramen för den rekapitaliseringsåtgärd som godkändes 2008 som en del av stödsystemet för de grekiska bankerna enligt 2008 års bankmeddelande. Den måste därför inte omprövas enligt 2008 års bankmeddelande utan endast bedömas enligt omstruktureringsmeddelandet.

([90]) Meddelande från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 januari 2012, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker i samband med finanskrisen (nedan kallat *2011 års förlängningsmeddelande*) (EUT C 356, 6.12.2011, s. 7).
([91]) Se fotnot 6.
([92]) Se fotnot 6.

7.2.3 **Rättslig grund för bedömningen av det statsgaranterade akuta likviditetsstödets förenlighet (åtgärd L2)**

(195) Det statsgaranterade akuta likviditetsstödets förenlighet (åtgärd L2) bör först bedömas på grundval av 2008 års bankmeddelande och 2011 års förlängningsmeddelande. Eventuellt statsgaranterat akut likviditetsstöd som beviljats efter den 1 augusti 2013 omfattas av 2013 års bankmeddelande.

7.2.4 **Rättslig grund för bedömningen av HFSF:s rekapitaliseringar och deras förenlighet (åtgärderna B1, B2, B3 och B4)**

(196) Förenligheten av HFSF:s rekapitaliseringar (åtgärderna B1, B2, B3 och B4), i synnerhet vad avser ersättning, bör i första hand bedömas på grundval av 2008 års bankmeddelande, rekapitaliseringsmeddelandet och 2011 års förlängningsmeddelande. I beslutet om att inleda ett förfarande avseende Alpha uttryckte kommissionen tvivel om huruvida åtgärd B1 var förenlig med dessa meddelanden. Eftersom åtgärderna genomfördes före den 31 juli 2013 omfattas de inte av 2013 års bankmeddelande. Förenligheten av HFSF:s rekapitaliseringar (åtgärderna B1, B2, B3 och B4) bör också bedömas på grundval av omstruktureringsmeddelandet.

7.3 ÅTGÄRD L2 OCH DESS FÖRENLIGHET MED 2008 ÅRS BANKMEDDELANDE, 2011 ÅRS FÖRLÄNGNINGSMEDDELANDE OCH 2013 ÅRS BANKMEDDELANDE

(197) För att ett stöd ska vara förenligt enligt artikel 107.3 b i fördraget måste det uppfylla de allmänna kriterierna för förenlighet: lämplighet, nödvändighet och proportionalitet.

(198) Eftersom de grekiska bankerna stängdes ute från grossistmarknaderna och blev helt beroende av centralbanksfinansiering, såsom anges i skäl 26, och eftersom banken inte kunde låna tillräckliga medel genom de regelbundna refinansieringstransaktionerna, behövde banken statsgaranterat akut likviditetsstöd för att få tillräcklig likviditet för att undvika fallissemang. Kommissionen anser att åtgärd L2 är en lämplig mekanism för att avhjälpa en allvarlig störning, som skulle ha uppstått vid bankens fallissemang.

(199) Eftersom det statsgaranterade akuta likviditetsstödet innebär relativt höga finansieringskostnader för banken, har banken ett tillräckligt incitament för att undvika att vara beroende av denna finansieringskälla för att utveckla sin verksamhet. Banken fick betala en ränta som var […] räntepunkter högre än vid de regelbundna refinansieringstransaktionerna med Eurosystemet. Dessutom fick banken betala en garantiavgift på […] räntepunkter till staten. Den totala kostnaden för bankens statsgaranterade akuta likviditetsstöd är därför mycket högre än de normala kostnaderna för ECB:s refinansiering. Till exempel är skillnaden mellan dessa högre än den garantiavgift som anges i 2011 års förlängningsmeddelande. Den totala ersättning som staten begär kan därför anses vara tillräcklig. Greklands centralbank och ECB ser regelbundet över storleken på det statsgaranterade akuta likviditetsstödet utifrån bankens faktiska behov. De övervakar noggrant användningen av detta och ser till att det begränsas till vad som är absolut nödvändigt. Åtgärd L2 innebär därför inte att banken får ett överskott av likvida medel som skulle kunna användas för att finansiera verksamhet som snedvrider konkurrensen. Det är begränsat till vad som är absolut nödvändigt.

(200) Genom en sådan noggrann granskning av användningen av det statsgaranterade akuta likviditetsstödet och den regelbundna kontrollen av att användningen begränsas till vad som är absolut nödvändigt säkerställs också att likviditeten är proportionerlig och inte leder till en otillbörlig snedvridning av konkurrensen. Kommissionen noterar också att Grekland har åtagit sig att se till att banken genomför omstruktureringsåtgärder för att minska sitt beroende av finansiering från centralbanken och att banken kommer att uppfylla beteendemässiga begränsningar, vilket analyseras i avsnitt 7.6. Med hjälp av dessa faktorer säkerställs att beroendet av likviditetsstöd kommer att upphöra så snart som möjligt och att stödet är proportionellt.

(201) Åtgärd L2 är därför förenlig med 2008 års bankmeddelande och 2011 års förlängningsmeddelande. Eftersom man i 2013 års bankmeddelande inte har infört ytterligare krav när det gäller garantier är även åtgärd L2 förenlig med 2013 års bankmeddelande.

7.4 ÅTGÄRDERNA B1, B2, B3 OCH B4 OCH DERAS FÖRENLIGHET MED 2008 ÅRS BANKMEDDELANDE, REKAPITALISERINGSMEDDELANDET OCH 2011 ÅRS FÖRLÄNGNINGSMEDDELANDE

(202) Som anges i skäl 189 och i enlighet med punkt 15 i 2008 års bankmeddelande måste stöd, för att vara förenligt med artikel 107.3 b i fördraget, uppfylla de allmänna kriterierna för förenlighet med den inre marknaden ([93]): lämplighet, nödvändighet och proportionalitet.

([93]) Se skäl 41 i kommissionens beslut i ärende NN 51/2008, Garantiordning för banker i Danmark (EUT C 273, 28.10.2008, s. 2).

(203) Rekapitaliseringsmeddelandet och 2011 års förlängningsmeddelande innehåller närmare information om hur stor ersättning som krävs för statliga kapitaltillskott.

7.4.1 **Åtgärdernas lämplighet**

(204) Kommissionen anser att HFSF:s rekapitaliseringar (åtgärderna B1, B2, B3 och B4) är lämpliga, eftersom de gör det möjligt för banken att uppfylla kapitalkraven. Utan HFSF:s rekapitaliseringar skulle banken inte ha kunnat bedriva sin verksamhet och skulle inte längre ha haft tillgång till ECB:s refinansiering.

(205) I detta hänseende konstaterade kommissionen i beslutet om att inleda ett förfarande avseende Alpha att banken är en av de största bankinrättningarna i Grekland, när det gäller såväl utlåning som inlåning. Banken är således en systemviktig bank för Grekland. Ett bankfallissemang skulle därför ha gett upphov till en allvarlig störning i den grekiska ekonomin. Enligt de då rådande omständigheterna hade finansinstituten i Grekland svårt att få tillgång till finansiering. Denna brist på finansiering begränsade deras möjligheter att ge lån till den grekiska ekonomin. I detta sammanhang skulle störningen i ekonomin ha förvärrats av ett bankfallissemang. Dessutom infördes åtgärderna B1, B2, B3 och B4 främst till följd av PSI-programmet, vilket var en mycket ovanlig och oförutsägbar händelse, och inte på grund av vanskötsel eller överdrivet risktagande från bankens sida. Åtgärderna syftar därför främst till att hantera resultaten av PSI-programmet och bidrar till att bevara den finansiella stabiliteten i Grekland.

(206) I beslutet om att inleda ett förfarande avseende Alpha uttryckte kommissionen tvivel om att alla nödvändiga åtgärder hade vidtagits utan dröjsmål för att undvika att banken skulle behöva stöd igen i framtiden. Såsom anges i skälen 121 och 122 i detta beslut har Grekland åtagit sig att genomföra ett antal åtgärder när det gäller företagsstyrningen och bankens kommersiella verksamhet. Såsom beskrivs i skälen 99 och (106 har banken också gjort en betydande omstrukturering av sin verksamhet och har redan genomfört många kostnadsminskningar. Därför har kommissionens tvivel skingrats.

(207) I beslutet om att inleda ett förfarande avseende Alpha uttryckte kommissionen även tvivel om huruvida det fanns tillräckliga garantier om banken skulle hamna under statlig kontroll eller om privata aktieägare skulle behålla kontrollen samtidigt som staten skulle ha ägarmajoriteten. De åtaganden som beskrivs i skälen 121 och 122 i detta beslut gör att bankens kreditverksamhet kommer att bedrivas kommersiellt och att den dagliga verksamheten kommer att skyddas från statligt inflytande. Den ram för förbindelserna som har avtalats mellan HFSF och banken säkerställer också att statens intressen som största aktieägare skyddas mot ett alltför stort risktagande från bankledningens sida.

(208) Åtgärderna B1, B2, B3 och B4 säkerställer därför att den finansiella stabiliteten i Grekland upprätthålls. Betydande åtgärder håller på att vidtas för att minimera framtida förluster och se till att bankens verksamhet inte äventyras genom olämplig styrning. På grundval av detta konstaterar kommissionen att åtgärderna B1, B2, B3 och B4 är lämpliga.

7.4.2 **Nödvändighet – begränsning av stödet till vad som är absolut nödvändigt**

(209) Enligt 2008 års bankmeddelande måste stödåtgärden vara nödvändig för att nå målet, såväl när det gäller stödbeloppet som när det gäller åtgärdens utformning. Detta innebär att ett kapitaltillskott måste begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att nå målet.

(210) Greklands centralbank beräknade kapitalstödet inom ramen för ett stresstest för att se till att kärnprimärkapitalet höll sig över en viss nivå under perioden 2012–2014, vilket framgår av tabell 3. Det ger därför inte banken något kapitalöverskott. Såsom förklaras i skäl 206 har åtgärder vidtagits för att minska risken för att banken kan komma att behöva ytterligare stöd i framtiden.

(211) När det gäller ersättningen för den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärderna B1 och B2) påminner kommissionen om att den beviljades i maj 2012 respektive december 2012 och betalades in natura i form av

obligationer från den europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten. Som ersättning har HFSF fått en upplupen ränta på obligationerna plus en avgift på 1 % ([94]), från utbetalningen av obligationerna från den europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten till rekapitaliseringen våren 2013. Som understryks i beslutet om att inleda ett förfarande avseende Alpha är denna ersättning lägre än det intervall på 7–9 % som anges i rekapitaliseringsmeddelandet. Perioden med låg ersättning var dock begränsad till ett år för åtgärd B1 och fem månader för åtgärd B2 (dvs. tills den tillfälliga rekapitaliseringen omvandlades till en standardrekapitalisering i stamaktier, dvs. åtgärd B4). Den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen innebar inte någon försvagning av befintliga aktieägare. Rekapitaliseringen våren 2013, dvs. omvandlingen av den första och andra rekapitaliseringen, innebar däremot en kraftig försvagning av befintliga aktieägare, eftersom deras andel av bankens kapital minskade till 4,9 %. Därefter lyckades man åtgärda den onormala situation som rådde efter den första tillfälliga rekapitaliseringen. De tvivel som kommissionen uttryckte i beslutet om att inleda ett förfarande avseende Alpha har därför skingrats.

(212) Med tanke på de ovanliga orsakerna till bankens problem, där förlusterna främst härrörde från en skuldavskrivning till förmån för staten (PSI-programmet och inlösen av skulden, som ger staten en betydande fördel, dvs. en skuldminskning) och från effekterna av en utdragen lågkonjunktur i den inhemska ekonomin, kan kommissionen godta en sådan tillfällig avvikelse från de normala ersättningskrav som fastställs i rekapitaliseringsmeddelandet ([95]).

(213) Åtgärd B3 utgjordes av ett åtagande om att tillhandahålla kapital. Åtagandet gjordes i december 2012 och genomfördes i form av ett faktiskt kapitaltillskott i maj och juni 2013, endast fem månader senare. Av denna anledning och på de grunder som anges i skäl 212 är det godtagbart att ingen ersättning betalades för åtagandet.

(214) När det gäller åtgärd B4 bör kapitaltillskott, enligt punkt 8 i 2011 års förlängningsmeddelande, göras med ett tillräckligt avdrag på aktiepriset justerat för utspädningseffekten för att ge en rimlig garanti för att staten får en tillräcklig ersättning. Samtidigt som det vid denna rekapitalisering inte gjordes något betydande avdrag på aktiepriset justerat för utspädningseffekten, var det i själva verket omöjligt att åstadkomma något betydande prisavdrag i förhållande till det teoretiska priset utan teckningsrätter ([96]). Före rekapitaliseringen våren 2013 var bankens börsvärde bara några hundra miljoner euro. Under sådana omständigheter uppkommer frågan om man borde ha gjort sig av med de befintliga aktieägarna. Kommissionen noterar att emissionspriset var 50 % lägre än det genomsnittliga marknadspriset under de 50 dagar som föregick fastställandet av emissionspriset. Kommissionen noterar också att det skett en kraftig försvagning av befintliga aktieägare, eftersom de endast stod för 4,9 % av aktieinnehavet i banken efter rekapitaliseringen. Ett ytterligare avdrag på marknadspriset skulle därför ha haft en liten inverkan på ersättningen från HFSF. Med tanke på de grekiska bankernas särskilda situation, som beskrivs i skäl 212, och med tanke på att behovet av stöd härrör från en skuldavskrivning till förmån för staten, anser kommissionen att priset på de aktier som staten tecknat var tillräckligt lågt.

(215) HFSF emitterade även warranter, med en warrant för varje ny aktie som tecknades av en privat investerare som deltog i rekapitaliseringen våren 2013. HFSF beviljade dessa warranter utan ersättning. Såsom förklaras i skäl 93 ger varje warrant rätt att köpa 7,40 aktier av HFSF enligt vissa fastställda mellanrum och priser. Lösenpriset är lika med HFSF:s teckningspris ökat med en årlig och kumulativ marginal (4 % för år ett, 5 % för år två, 6 % för år tre, 7 % för år fyra och därefter 8 % för de senaste sex månaderna uppräknat på årsbasis). HFSF:s ersättning för sitt aktieinnehav är de facto begränsad till dessa nivåer. Denna ersättning är lägre än det intervall på 7–9 % som anges i rekapitaliseringsmeddelandet. Eftersom dessa warranter var en viktig faktor för att den nyemission och de privata placeringar som banken inledde före rekapitaliseringen våren 2013 skulle lyckas, anser kommissionen att de gjorde att banken kunde minska stödbeloppet med 550 miljoner euro. På grund av bankens låga kapitaltäckningsgrad före rekapitaliseringen och den stora osäkerhet som då rådde, visade de simuleringar som då var tillgängliga att privata investerare, utan warranterna, inte skulle få tillräcklig avkastning och inte skulle delta. Av de orsaker som anges i skäl 205 och 212 kan kommissionen godta en sådan avvikelse från de normala ersättningskrav som anges i rekapitaliseringsmeddelandet, eftersom HFSF skulle få en minimal positiv ersättning om warranterna skulle lösas in och eftersom ett av målen i avtalet om ekonomiska och finansiella frågor var att få privata investerare att låta vissa banker stå under privat förvaltning och undvika situationer där hela banksektorn skulle kontrolleras av HFSF. Detta godtagande grundar sig även på det faktum att warranterna, enligt HFSF:s lag, i dess ändrade lydelse från mars 2014, inte kan justeras vid en aktiekapitalökning utan teckningsrätter. Vid en nyemission är det endast warrantens lösenpris som kan justeras och denna justering får endast ske i efterhand och endast upp till den realiserade

([94]) Se skäl 83: Den upplupna räntan räknas som ett extra bidrag från HFSF och har därmed minskat det belopp som fonden behövde betala till banken för att betala rekapitaliseringen våren 2013.

([95]) Se även avsnitt 7.5.1.

([96]) Det teoretiska priset utan teckningsrätter är en allmänt vedertagen metod för att bedöma en aktiekapitalöknings utspädningseffekt.

avkastningen från försäljningen av teckningsrätter för HFSF. Dessutom åtog sig Grekland att se till att man skulle inhämta kommissionens godkännande före en eventuell inlösen av de warranter som HFSF emitterat. På så sätt kan kommissionen se till att en framtida inlösen inte ytterligare minskar ersättningen till fonden och ökar ersättningen till innehavarna av warranterna.

(216) När det gäller omständigheten att HFSF:s aktier är utan rösträtt, påminner kommissionen om att behovet av stöd inte i huvudsak kommer från överdrivet risktagande. Dessutom var ett av målen i avtalet om ekonomiska och finansiella frågor att låta vissa banker stå under privat förvaltning. Dessutom innebär ramen för förbindelserna och det automatiska återinförandet av rösträtter vid underlåtenhet att genomföra omstruktureringsplanen en garanti mot ett överdrivet risktagande från privata förvaltares sida i framtiden. Slutligen utgör PSI-programmet och den inlösen som ägde rum i december 2012 en form av ersättning till staten, eftersom statens skuld till banken minskades med flera miljarder euro. Av alla dessa skäl kan kommissionen godta att HFSF mottar aktier utan rösträtt. Kommissionen drar därför slutsatsen att åtgärd B4 var nödvändig.

Sammanfattningsvis är åtgärderna B1, B2, B3 och B4 nödvändiga som undsättningsstöd såväl när det gäller stödbeloppet som när det gäller åtgärdernas utformning.

7.4.3 **Proportionalitet – åtgärder för att minska negativa spridningseffekter**

(217) Kommissionen konstaterar att banken har mottagit ett mycket omfattande statligt stöd. Denna omständighet kan därför leda till en allvarlig snedvridning av konkurrensen. Grekland har emellertid åtagit sig att vidta ett antal åtgärder som syftar till att minska negativa spridningseffekter. Till exempel innebär åtagandena att bankens verksamhet kommer att fortsätta att drivas kommersiellt. Som förklaras i skälen 121 och 122 har Grekland också åtagit sig att införa ett förvärvsförbud och göra ett antal avyttringar, såsom anges i skälen 123–124. Begränsningarna av konkurrenssnedvridningen kommer att utvärderas ytterligare i avsnitt 7.6.

(218) Banken har också utsett en övervakningsförvaltare som ska se till att åtagandena om företagsstyrning och kommersiella transaktioner fullgörs på ett riktigt sätt. Detta kommer att undanröja eventuella skadliga förändringar i bankens affärsmetoder och därigenom minska eventuella negativa spridningseffekter.

(219) Slutligen inlämnades en ny genomgripande omstruktureringsplan till kommissionen den 12 juni 2014. Omstruktureringsplanen kommer att behandlas i avsnitt 7.6.

(220) Sammanfattningsvis har de tvivel som uttrycktes i beslutet om att inleda ett förfarande avseende Alpha skingrats. Åtgärderna B1, B2, B3 och B4 är proportionerliga mot bakgrund av punkt 15 i 2008 års bankmeddelande.

7.4.4 **Slutsats om HFSF:s rekapitaliseringar och deras förenlighet med 2008 års bankmeddelande, rekapitaliseringsmeddelandet och 2011 års förlängningsmeddelande**

(221) Slutsatsen dras därför att HFSF:s rekapitaliseringar (åtgärderna B1, B2, B3 och B4) är lämpliga, nödvändiga och proportionerliga, mot bakgrund av punkt 15 i 2008 års bankmeddelande, rekapitaliseringsmeddelandet och 2011 års förlängningsmeddelande.

7.5 FÖRVÄRVENS FÖRENLIGHET MED OMSTRUKTURERINGSMEDDELANDET

(222) I punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet förklaras att stödmottagande bankers förvärv av företag inte får finansieras med hjälp av statligt stöd, såvida detta inte är av avgörande betydelse för att återställa företagets lönsamhet. I punkterna 40 och 41 i omstruktureringsmeddelandet anges dessutom att banker inte bör använda statligt stöd för förvärv av konkurrerande verksamheter, såvida förvärvet inte ingår som ett led i en konsolideringsprocess som är nödvändig för att återställa den finansiella stabiliteten eller för att säkerställa en effektiv konkurrens. Dessutom kan ett sådant förvärv äventyra eller försvåra återställandet av lönsamheten. Kommissionen måste därför bedöma huruvida de förvärv som banken har gjort kan vara förenliga med omstruktureringsmeddelandet.

7.5.1 **Förvärvet av Emporiki Bank och förenligheten med omstruktureringsmeddelandet**

7.5.1.1 *Förvärvet av Emporiki Bank och effekten på bankens långsiktiga lönsamhet*

(223) Sett till bankens rörelsevinster innebär förvärvet av Emporiki Bank att banken förbättrar sina möjligheter att återställa sin långsiktiga lönsamhet, eftersom en sammanslagning av två banker på samma geografiska marknad ger banken möjlighet att skapa meningsfulla synergier, exempelvis i form av personalnedskärningar, stängning av filialer och allmänna kostnadsminskningar. Banken skaffar nya kunder och ökar sin inlåning, samtidigt som den avsevärt minskar sina distributionskostnader. Den lägger ned ett betydande antal av det sammanslagna företagets filialer, förutom att rationalisera huvudkontorets funktioner.

(224) När det gäller behållningen av likvida medel har förvärvet en positiv inverkan på banken. Relationen mellan utlåning och inlåning för det förvärvade företaget låg på omkring 115 %, vilket var klart under bankens mycket höga relation mellan utlåning och inlåning ([97]). Det bidrar därför till att avsevärt förbättra relationen mellan utlåning och inlåning i banken.

(225) Ur statisk synvinkel har transaktionen också en positiv effekt på bankens kapitaltäckningsgrad, eftersom banken förvärvar en högt kapitaliserad bank för 1 euro. Den 31 mars 2012 låg det sammanslagna företagets kapitaltäckningsgrad pro forma på 11,8 %, medan bankens kapitaltäckningsgrad endast var 8,8 %. På samma sätt uppgick kärnprimärkapitalrelationen för det sammanslagna företaget till 11,1 %, medan bankens kärnprimärkapitalrelation låg på 7,9 %. Emporiki Banks stora kapital skyddar banken mot framtida förluster som kan visa sig vid stresstestet, vilket framgår av tabell 3. De statiska iakttagelserna av bankens ökade kapitaltäckningsgrad innebar en överskattning av de positiva verkningarna av bankens långsiktiga kapitalsituation. Förvärvet är därför positivt för att återställa bankens långsiktiga lönsamhet.

7.5.1.2 *Förvärvens effekt på det stödbelopp som banken behövde*

(226) Enligt punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet bör omstruktureringsstöd inte användas för förvärv av andra företag utan endast för att täcka omstruktureringskostnader som är nödvändiga för att återställa bankens lönsamhet. I det här fallet är förvärvet, även om det har en positiv effekt på bankens lönsamhet, inte nödvändigt för dess lönsamhet i den mening som avses i punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet.

(227) Banken betalade endast 1 euro för att köpa Emporiki Bank. Köpeskillingen finansierades därför inte med statligt stöd. Detta innebär också att betalningen av köpeskillingen inte gav upphov till något kapitalbehov för banken. Dessutom var Emporiki Bank tillräckligt kapitaliserad (det vill säga upp till den nivå som krävdes enligt 2012 års stresstest, vilket illustreras i tabell 3). Det är därför osannolikt att förvärvet kommer att ge upphov till något framtida kapitalbehov för banken.

(228) Sammanfattningsvis strider förvärvet av Emporiki Bank undantagsvis inte mot kravet att minimera stödet på grund av de atypiska villkoren (att till priset av 1 euro köpa en fullständigt kapitaliserad bank för att uppfylla stresstestskraven).

7.5.1.3 *Förvärvens snedvridande effekt på konkurrensen*

(229) I enlighet med punkterna 39 och 40 i omstruktureringsmeddelandet bör statligt stöd inte användas till skada för företag som inte åtnjuter stöd, och särskilt inte för förvärv av konkurrerande verksamheter. I punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet anges även att förvärven kan godkännas om de ingår som ett led i en konsolideringsprocess som är nödvändig för att återställa den finansiella stabiliteten eller för att säkerställa en effektiv konkurrens. Under sådana omständigheter bör förvärvsprocessen vara rättvis och förvärvet bör säkerställa en effektiv konkurrens på den relevanta marknaden.

(230) Greklands centralbank gjorde bedömningen att Emporiki Bank inte kunde stå på egna ben, baserat på en lönsamhetsgranskning som genomfördes av en extern konsult i början av 2012. Emporiki Bank gav upphov till stora förluster för Crédit Agricole som därför ville sälja banken. Om en försäljning inte hade varit möjlig kunde Crédit Agricole ha övervägt att låta den gå i konkurs. Transaktionen kan därför ses som ett led i en konsolideringsprocess som var nödvändig för att återställa sådan finansiell stabilitet som avses i punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.

([97]) Se tabell 5.

(231) Ingen anbudsgivare som inte uppbar stöd lämnade in ett giltigt anbud för att förvärva Emporiki Bank och försäljningsprocessen var öppen, insynsvänlig och icke-diskriminerande. Banken trängde därför inte ut någon anbudsgivare som inte uppbar stöd. Eftersom förvärvet godkändes av den grekiska konkurrensmyndigheten innebär resultatet av försäljningen inte något äventyrande av en effektiv konkurrens.

(232) Dessutom beror bankens behov av stöd inte på dålig förvaltning eller olämpligt risktagande. Såsom anges i skäl 227 användes inget statligt stöd för att finansiera detta förvärv (inköp till 1 euro av en bank som är kapitaliserad upp till den nivå som krävs för att klara den grekiska centralbankens stresstest).

(233) Med hänsyn till dessa faktorer kan det konstateras att förvärvet av Emporiki Bank är förenligt med punkt 4 i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.1.4 *Slutsats om förvärvet av Emporiki Bank*

(234) Mot bakgrund av de grekiska bankernas unika situation och de särskilda omständigheterna kring förvärvet av Emporiki Bank dras slutsatsen att förvärvet är förenligt med kraven i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.2 **Förvärvet av utvalda tillgångar och skulder i tre kooperativa banker och dess förenlighet med omstruktureringsmeddelandet**

7.5.2.1 *Förvärvens effekt på bankens långsiktiga lönsamhet*

(235) Förvärvet av utvalda tillgångar och skulder i tre kooperativa banker kommer att öka bankens långsiktiga lönsamhet.

(236) Närmare bestämt bidrog integreringen av de tre kooperativa bankernas inlåning i bankens balansräkning till att förbättra bankens likviditetsprofil. Relationen mellan nettoutlåning och nettoinlåning för Alpha Bank SA minskade med omkring 1,5 % och dess beroende av Eurosystemet minskade.

(237) Dessutom gav förvärven banken möjlighet att öka sina intäkter genom att bredda sin kundbas i flera geografiska områden. Banken övertog inte någon kostsam infrastruktur eller några kostsamma filialer. Banken övertog inte heller några lån. Den ökade därför inte sin risk eller sina kapitalkrav.

7.5.2.2 *Förvärvets effekt på det stödbelopp som banken behövde*

(238) I enlighet med punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet bör omstruktureringsstöd inte användas för förvärv av andra företag utan endast för att täcka omstruktureringskostnader som är nödvändiga för att återställa bankens lönsamhet. I det här fallet är förvärvet, även om det har en positiv effekt på bankens lönsamhet, inte nödvändigt för dess lönsamhet i den mening som avses i punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet.

(239) Det belopp som banken betalade för förvärvet av de överförda tillgångarna och skulderna i de tre kooperativa bankerna fastställdes till 2,1 % av värdet av de överförda inlåningsmedlen och uppgick till omkring 9 miljoner euro, vilket motsvarar 0,01 % av bankens totala balansräkning vid tidpunkten för förvärvet. Denna ersättning kan därför betraktas som mycket liten. Dessutom hade banken redan fått in 550 miljoner euro i riskkapital under rekapitaliseringen våren 2013.

(240) Slutsatsen blir att köpeskillingen för de överförda tillgångarna och skulderna i de tre kooperativa bankerna (huvudsakligen inlåningsmedel) var så låg att den inte hindrade att stödet var begränsat till vad som var absolut nödvändigt.

7.5.2.3 *Förvärvens snedvridande effekt på konkurrensen*

(241) Som anges i skäl 229 bör statligt stöd enligt punkterna 39 och 40 i omstruktureringsmeddelandet inte användas till skada för företag som inte åtnjuter stöd och särskilt inte för att förvärva konkurrerande företag, annat än i undantagsfall.

(242) Greklands centralbank ansåg att de tre kooperativa bankerna inte var lönsamma och att det var nödvändigt att anta rekonstruktionsåtgärder för att bevara den finansiella stabiliteten. Förvärven kan därför ses som ett led i en konsolideringsprocess som var nödvändig för att återställa sådan finansiell stabilitet som avses i punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.

(243) Dessutom hade ingen anbudsgivare som inte uppbar stöd lämnat något giltigt anbud om att förvärva tillgångar och skulder i de tre kooperativa bankerna, och det enda andra anbudet kom från en bank som hade tagit emot ännu mer stöd. Dessutom var de förvärvade tillgångarna och skulderna små och ändrade inte marknadsstrukturen ([98]).

(244) Sammanfattningsvis anser kommissionen att detta undantagsfall motiverar godkännandet av förvärven, i enlighet med punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.2.4 *Slutsats om förvärvet av de utvalda tillgångarna och skulderna i de tre kooperativa bankerna*

(245) Slutsatsen blir att dessa förvärv, mot bakgrund av de särskilda omständigheterna kring förvärven av de utvalda tillgångarna och skulderna i de tre kooperativa bankerna, är förenliga med kraven i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.3 **Förvärvet av Citibank Grekland och förenligheten med omstruktureringsmeddelandet**

7.5.3.1 *Förvärvets effekt på bankens långsiktiga lönsamhet*

(246) Förvärvet av Citibank Grekland, inklusive Diners, kommer att stärka bankens långsiktiga lönsamhet. Banken förvärvade ett mycket väl bemedlat låneinstitut. Dessutom är nettolåneportföljen mycket mindre än de förvärvade inlåningsmedlen.

(247) Integreringen av Citibank Greklands inlåningsmedel i bankens balansräkning kommer att förbättra bankens finansieringsprofil på medellång och lång sikt, och samtidigt öka bankens lönsamhet.

(248) Genom förvärvet kommer banken dessutom att stärka sin verksamhet och kapacitet för anskaffning av inlåningsmedel, och därmed åstadkomma en balanserad och hållbar affärsmodell.

(249) Slutligen förväntas betydande synergieffekter i form av centrala funktioner, it-tjänster och rörelsekostnader bidra till bankens långsiktiga lönsamhet.

(250) Förvärvet är därför positivt för att återställa bankens långsiktiga lönsamhet.

7.5.3.2 *Förvärvets effekt på det stödbelopp som banken behövde*

(251) I enlighet med punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet bör omstruktureringsstöd inte användas för förvärv av andra företag utan endast för att täcka omstruktureringskostnader som är nödvändiga för att återställa bankens lönsamhet. I det här fallet är förvärvet, även om det har en positiv effekt på bankens lönsamhet, inte nödvändigt för dess lönsamhet i den mening som avses i punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet.

(252) Banken betalade endast 2 miljoner euro ([99]) för att köpa Citibank Grekland och Diners.

(253) Den förvärvade portföljen omfattar ett stort antal lån som är helt avskrivna. Värderingen av den nya låneportföljen skulle kunna uppväga det begränsade kapitalbehov som härrör från dess integration i bankens balansräkning.

(254) Banken har även samlat in 1,2 miljarder euro i riskkapital till ett pris per aktie som är högre än det pris per aktie som HFSF tecknade under rekapitaliseringen våren 2013.

(255) Under dessa specifika omständigheter kan det inte anses att förvärvet finansierades genom statligt stöd. Förvärvet kommer inte att öka behovet av stöd eller minska det befintliga stödet.

7.5.3.3 *Förvärvets snedvridande effekt på konkurrensen*

(256) Såsom anges i skäl 241 bör statligt stöd inte användas till skada för de företag som inte uppbär stöd, särskilt inte för att förvärva konkurrerande företag.

([98]) Förvärvet av de överförda tillgångarna och skulderna i Western Macedonia Bank och Evia Bank anmäldes inte till den grekiska konkurrensmyndigheten, eftersom omsättningen i den överförda delen av varje kooperativ bank inte överskred det tröskelvärde på 15 miljoner euro som fastställs i artikel 6.1 i lag 3959/2011 i kombination med artikel 10.3 a i samma lag.

([99]) Beloppet beräknades utifrån antagandet om en erodering av inlåningsmedel på 30 % från undertecknandet till fullbordandet av transaktionen. Beloppet kommer att justeras i efterhand beroende på den faktiska erodering som noterades före transaktionens fullbordande.

(257) Köpeskillingen för Citibank Grekland var extremt låg och banken fick in omfattande riskkapital till ett högt pris per aktie. Därför kan det inte anses att stödet använts för att finansiera förvärvet.

(258) Eftersom ingen anbudsgivare som inte uppbar stöd lämnat något anbud om att förvärva den del av verksamheten som banken förvärvat föreligger inte heller någon utträngning av de investerare som inte uppbar stöd.

(259) Sammanfattningsvis omfattas förvärvet, mot bakgrund av det som anges i skälen 257 och 258, inte av det förbud som anges i punkterna 39 och 40 i omstruktureringsmeddelandet. Dessutom påpekar kommissionen att bankens behov av stöd inte beror på dålig förvaltning eller olämpligt risktagande.

7.5.3.4 *Slutsats om förvärvet av Citibank Grekland*

(260) Slutsatsen blir att förvärvet, mot bakgrund av bankens unika situation ([100]) och de särskilda omständigheterna kring förvärvet av Citibank Grekland, är förenligt med kraven i omstruktureringsmeddelandet.

7.6 ÅTGÄRDERNA A, B1, B2, B3 OCH B4 OCH DERAS FÖRENLIGHET MED OMSTRUKTURERINGSMEDDELANDET

7.6.1 **Svårigheter och konsekvenser för bedömningen enligt omstruktureringsmeddelandet**

(261) Såsom anges i avsnitten 2.1.1 och 2.1.2 beror de svårigheter som banken möter främst på den grekiska statsskuldkrisen och den djupa recessionen i Grekland och södra Europa. Vad beträffar den förstnämnda faktorn har den grekiska regeringen förlorat tillträde till finansmarknaderna och till sist varit tvungen att förhandla fram ett avtal med de nationella och internationella långivarna, PSI-programmet, vilket resulterade i att fordringarna gentemot staten minskade med 53,3 %. Dessutom byttes 31,5 % av fordringarna ut mot nya grekiska statsobligationer med lägre räntesatser och längre löptider. Staten köpte tillbaka de nya grekiska statsobligationerna från de grekiska bankerna i december 2012 till ett pris på mellan 30,2 % och 40,1 % av det nominella värdet, vilket innebar en ytterligare förlust för de grekiska bankerna. Utöver PSI-programmets och skuldinlösens inverkan på bankens kapitalsituation, noterade banken även mycket stora utflöden av inlåningsmedel mellan 2010 och mitten av 2012, på grund av risken för att Grekland skulle lämna euroområdet till följd av en ohållbar offentlig skuldsättning och recessionen.

(262) Åtgärderna B1, B2, B3 och B4 uppgår till 4 571 miljoner euro, vilket är mindre än den förlust som noterades efter PSI-programmet (4 786 miljoner euro). I sådana fall, och om svårigheterna inte i första hand har sin grund i överdrivet risktagande, föreskrivs i punkt 14 i 2011 års förlängningsmeddelande att kommissionen ska lätta på sina krav.

(263) Den största delen av kapitalbehovet beror på ett finansinstituts normala exponering mot den statsfinansiella risken i hemlandet. Detta påpekades också i skälen 58 och 69 i beslutet om att inleda ett förfarande avseende Alpha. Kommissionen noterar också att bankens exponering mot den grekiska statsfinansiella risken var mindre än i övriga grekiska storbanker. Den kan därför inte anses ha ackumulerat en alltför stor exponering mot statspapper. Följaktligen har banken ett mindre behov av att ta upp den moraliska risken i sin omstruktureringsplan än andra stödmottagande finansinstitut som ackumulerat överdrivna risker. Eftersom stödåtgärderna är mindre snedvridande, bör de åtgärder som vidtas för att begränsa snedvridningen av konkurrensen därför mjukas upp i proportion därtill. PSI-programmet och skuldinlösen utgör en skuldavskrivning till förmån för staten, och därför kan ersättningen till staten sänkas vid rekapitalisering av banker.

(264) Eftersom den grekiska ekonomin har minskat med cirka 25 % sedan 2008 och eftersom banken har förvärvat en mindre lönsam bank i form av Emporiki Bank måste banken anpassa sin organisation, sin kostnadsstruktur och sitt kommersiella nätverk till de nya förutsättningarna för att återställa lönsamheten. Trots avsaknaden av moralisk risk, måste banken rationalisera sin verksamhet i Grekland för att säkra sin långsiktiga lönsamhet.

([100]) Se även avsnitten 7.5.1 och 7.5.2.

(265) Den andra viktiga orsaken till bankens förluster var lånen till grekiska hushåll och företag. Kommissionen anser att dessa förluster främst beror på den ovanligt djupa och långvariga recessionen, med en BNP-minskning på cirka 25 % under fem år, och inte på en riskabel lånepolicy från bankens sida. Följaktligen ger det stöd som beviljats för att täcka dessa förluster inte upphov till någon moralisk risk, vilket är fallet när stödet skyddar en bank från konsekvenserna av tidigare riskbeteenden. Stödet är därför mindre snedvridande ([101]).

(266) En del av bankens kapitalbehov och kreditförluster kommer dock från vissa internationella dotterbolag. Under 2012 gick till exempel verksamheterna i Cypern, Rumänien, Serbien, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien och Bulgarien med förlust, medan verksamheten i Albanien endast uppvisade nollresultat. De stresstester som genomfördes 2012 för att fastställa bankens kapitalbehov visade att kreditförlusterna för utländska lån beräknades uppgå till 921 miljoner euro i grundscenariot och 1 201 miljoner euro i det ogynnsamma scenariot. De utländska tillgångarna minskade också likviditeten, eftersom den koncerninterna finansieringen uppgick till flera miljarder euro.

(267) Vid tidpunkten för PSI-programmet hade banken det lägsta innehavet av grekiska statsobligationer av de fyra största grekiska bankerna och den förlust som följde av PSI-programmet var större än det stöd som erhållits genom åtgärderna B, B2, B3 och B4. Sammanfattningsvis kan slutsatsen därför dras att merparten av förlusterna och stödbehovet omfattas av punkt 14 i 2011 års förlängningsmeddelande, som ger kommissionen rätt att lätta på sina krav. En del av stödbehovet beror inte på riskfylld utlåning utan på grekiska kreditförluster på grund av den ovanligt djupa och långa recessionen. Sådant stöd ger inte upphov till moralisk risk och är därför mindre snedvridande.

(268) Avslutningsvis härrör en begränsad del av stödbehovet från bankens eget risktagande när det gäller dess utländska dotterbolag.

7.6.2 **Lönsamhet**

(269) Målet med omstruktureringsplanen måste vara att finansinstitutet kan återställa sin långsiktiga lönsamhet vid omstruktureringsperiodens slut (avsnitt 2 i omstruktureringsmeddelandet). I det här fallet definieras omstruktureringsperioden som perioden mellan antagandet av detta beslut och den 31 december 2018.

(270) I enlighet med punkterna 9, 10 och 11 i omstruktureringsmeddelandet lade Grekland fram en omfattande och detaljerad omstruktureringsplan med fullständiga uppgifter om bankens affärsmodell. I omstruktureringsplanen fastställs också orsakerna till bankens svårigheter samt vilka åtgärder som vidtagits för att lösa alla dess lönsamhetsproblem. I omstruktureringsplanen beskrivs den strategi som valts för att bevara bankens operativa effektivitet och för att ta itu med bankens höga andel nödlidande lån, dess sårbara likviditet och kapitalsituation, samt dess utländska verksamheter, som under de senaste åren har varit beroende av sitt moderbolag för finansiering och kapital.

7.6.2.1 *Den grekiska bankverksamheten*

(271) När det gäller likviditeten och bankens beroende av finansiering från Eurosystemet, räknar man i omstruktureringsplanen med en begränsad tillväxt i balansräkningen i Grekland men en ökande inlåningsbas. Beroendet av statsgaranterat akut likviditetsstöd, som redan har minskat, kommer att fortsätta att minska, vilket också kommer att göra det enklare för banken att minska sina finansieringskostnader.

(272) Genom det åtagande om relationen mellan utlåning och inlåning som anges i skäl 118 säkerställs att bankens balansräkning kommer att vara hållbar före omstruktureringsperiodens slut. Försäljningen av värdepapper och andra verksamheter som ligger utanför kärnverksamheten kommer också att öka bankens likviditet. På grund av bankens fortsatt ansträngda likviditetssituation kan kommissionen godta de grekiska myndigheternas begäran om att få förse banken med likvida medel inom ramen för garantiåtgärden och åtgärden för statliga obligationslån inom stödsystemet för de grekiska bankerna och inom ramen för det statsgaranterade akuta likviditetsstödet.

(273) För att minska sina finansieringskostnader har Grekland också åtagit sig att se till att banken fortsätter att minska de räntor som den betalar på inlåning i Grekland, såsom anges i skäl 118. En sådan minskning av kostnaden för inlåning kommer att ha stor betydelse när det gäller att förbättra bankens lönsamhet före avskrivningar.

([101]) Se punkt 28 i omstruktureringsmeddelandet och skäl 320 i kommissionens beslut 2011/823/EU av den 5 april 2011 om åtgärderna C 11/09 (ex NN 53b/08, NN 2/10 och N 19/10) som Nederländerna genomfört till förmån för ABN AMRO Group NV (som skapades efter sammanslagningen av Fortis Bank Nederland och ABN AMRO N) (EUT L 333, 15.12.2011, s. 1).

(274) Sedan krisen började har banken börjat rationalisera sitt kommersiella nätverk i Grekland, genom att minska antalet filialer och anställda ([102]). År 2017 kommer bankens totala kostnader att ha minskat med ytterligare […] % jämfört med 2013. För att nå detta mål har Grekland åtagit sig att se till att banken minskar antalet filialer och anställda i Grekland till […] respektive […] den 31 december 2017, så att de totala kostnaderna ([103]) i Grekland uppgår till högst […] miljoner euro. K/I-talet beräknas vara mindre än […] % vid omstruktureringsperiodens slut. Kommissionen anser att omstruktureringsplanen bevarar bankens effektivitet i den nya marknadskontexten.

(275) En annan viktig fråga är hanteringen av nödlidande lån, eftersom de uppgick till 32,4 % av portföljen per den 31 december 2013 ([104]). Banken planerar att förbättra sin kreditpolicy (gränser, säkerhet) och att fokusera på kärnverksamheten för att minimera sina förluster. Grekland har också åtagit sig att se till att banken med sin kreditpolicy uppfyller högt ställda krav när det gäller att hantera risker och maximera värdet för banken i varje led i kreditprocessen, i enlighet med skäl 122.

7.6.2.2 *Företagsstyrning*

(276) En annan viktig fråga är styrningen av banken, eftersom HFSF, efter 2014 års ökning av aktiekapitalet, äger 69,9 % ([105]) av aktierna i banken, men med begränsad rösträtt. Dessutom äger vissa av de privata investerare som kontrollerar banken även warranter och skulle därför gynnas av om aktiekursen skulle stiga kraftigt under omstruktureringsperioden. På grund av att denna omständighet skulle kunna ge upphov till en moralisk risk kom banken och HFSF 2013 överens om en särskild ram för förbindelserna. Detta avtal skyddar bankens löpande verksamhet från inblandning från dess största aktieägare, samtidigt som HFSF kan övervaka genomförandet av omstruktureringsplanen och förhindra att bankens ledning tar alltför stora risker genom lämpliga samrådsförfaranden. Banken har också åtagit sig att noga övervaka sin exponering mot anslutna låntagare. Kommissionen noterar med tillfredsställelse att HFSF automatiskt kommer att återfå sin rösträtt om banken inte genomför sin omstruktureringsplan.

7.6.2.3 *Internationell verksamhet*

(277) En del av bankens internationella verksamhet har tidigare minskat bankens kapital, likviditet och lönsamhet, såsom anges i skäl 266.

(278) I omstruktureringsplanen räknar man med att banken kommer att fortsätta att åter lägga fokus på sin inhemska marknad. Banken har redan sålt sitt olönsamma dotterbolag i Ukraina. Den har börjat rationalisera de andra dotterbolagen, stärka garantiförfarandet vid lån och minska dotterbolagens finansieringsbehov. Den planerar ytterligare effektivisering av sitt nätverk i kvarvarande dotterbolag, vilket beskrivs i skäl 109.

(279) Det totala beloppet utländska tillgångar kommer att minska med ytterligare minst […] % till den 31 december 2017 (jämfört med den 31 december 2012).

(280) Den totala lönsamheten i den internationella verksamheten kommer att återställas från och med […].

(281) Därför anser kommissionen att banken kommer att ha omstrukturerats och minskat de utländska verksamheternas storlek i tillräcklig utsträckning för att den inte ska riskera ytterligare kapitalbehov och likviditetsbrister i framtiden. Det åtagande som beskrivs i skäl 119 om att avstå från att tillföra stora kapitalmängder till bankens internationella dotterbolag säkerställer också att utländska dotterbolag inte utgör ett hot mot kapital eller likviditet.

7.6.2.4 *Slutsats om lönsamheten*

(282) Det grundscenario som beskrivs i avsnitt 2.4 visar att banken vid omstruktureringsperiodens slut kommer att kunna få en avkastning som gör att den kan täcka alla sina kostnader och uppvisa en rimlig avkastning på eget kapital med hänsyn till bankens riskprofil. Samtidigt beräknas bankens kapitalsituation ligga kvar på en tillfredsställande nivå.

([102]) Se skäl 99.
([103]) Inklusive bidrag till insättnings- och investeringsgarantifonden (TEKE).
([104]) Bilaga till omstruktureringsplanen för Alpha Bank från juni 2014 med finansiella prognoser för Alpha Bank SA.
([105]) *Hellenic Financial Stability Fund, Annual financial report for the year ended 31 December 2013*, s. 68. Se http://www.hfsf.gr/files/hfsf_annual_report_2013_en.pdf

(283) Avslutningsvis noterar kommissionen det ogynnsamma scenario som beskrivs i bankens omstruktureringsplan som lämnats in av de grekiska myndigheterna. Detta ogynnsamma scenario bygger på en rad antaganden som fastställts tillsammans med HFSF. I detta scenario räknar man med en längre och djupare recession samt en kraftigare minskning av fastighetspriserna ([106]). Omstruktureringsplanen visar att banken kan klara en rimlig stressnivå, eftersom banken, i det ogynnsamma scenariot, förblir lönsam och välkapitaliserad vid omstruktureringsperiodens slut.

(284) Det ytterligare kapital på 1,2 miljarder euro som anskaffades under 2014 är tillräckligt för att klara grundscenariot i 2013 års stresstest under omstruktureringsperioden och för att återbetala preferensaktierna, vilket banken gjorde i april 2014 ([107]). Banken kommer även att lägga fram en villkorad kapitalplan för Greklands centralbank med åtgärder som ska genomföras om det ekonomiska klimatet försämras ytterligare. Kommissionen erinrar om att Greklands centralbank vid bedömningen av kapitalbehoven i grundscenariot redan infört flera justeringar, vilket ledde till en ökning av de beräknade kapitalbehoven jämfört med de som banken uppskattade i det egna grundscenariot. Kommissionen anser därför att Greklands centralbank i sin beräkning av kapitalhovet i grundscenariot förutsätter en viss grad av stress. För att kommissionen ska dra slutsatsen att banken är ekonomiskt bärkraftig kräver den inte att banken i inledningsskedet har tillräckligt med kapital för att täcka de kapitalbehov som Greklands centralbank uppskattat föreligga i stresscenariot, eftersom denna uppskattade nivå innebär en hög grad av stress och eftersom anskaffningen av kapital i mars 2014 visar att banken åter har fått tillträde till kapitalmarknaderna.

(285) Dessutom är det positivt att banken inte kommer att göra några extra investeringar i värdepapper med låg kreditvärdighet, vilket kommer att bidra till att banken behåller sitt kapital och sin likviditet.

(286) Slutsatsen blir därför att banken har vidtagit tillräckliga åtgärder för att återställa sin långsiktiga lönsamhet.

7.6.3 **Eget bidrag och ansvarsfördelning**

(287) Enligt omstruktureringsmeddelandet måste banker och deras kapitalägare i så stor utsträckning som möjligt bidra till omstruktureringen för att kunna säkerställa att stödet begränsas till vad som är absolut nödvändigt. Bankerna bör således använda sina egna medel för att finansiera omstruktureringen, genom att exempelvis avyttra tillgångar, medan kapitalägarna om möjligt bör absorbera bankens förluster.

7.6.3.1 *Bankens egna bidrag: avyttring och nedskärning av kostnader*

(288) Banken har redan avyttrat vissa små utländska verksamheter (Ukraina) och minskat sin skuldsättning för delar av sin portfölj för att öka både sin kapitaltäckning och sin likviditet. Exempelvis har banken minskat sin skuldsättning med 1,9 miljarder euro i utländska tillgångar från 2009 till 2013 ([108]).

(289) Enligt omstruktureringsplanen ska ytterligare tillgångar i Sydosteuropa säljas, i enlighet med skäl 107. Med tanke på de avyttringar och den skuldsanering som redan genomförts och efter genomförandet av dessa åtaganden, kommer banken att avsevärt ha minskat sin geografiska närvaro i sydöstra Europa. Minskningen av bankens internationella tillgångar kommer också att avsevärt minska risken för att banken kommer att behöva stöd i framtiden. Det bidrar därför till att begränsa stödbeloppet till vad som är absolut nödvändigt.

(290) Banken sålde sin försäkringsverksamhet under 2007. Den har därför ingen betydande verksamhet på denna marknad som kan säljas för att generera resurser.

(291) För att begränsa sitt kapitalbehov kommer banken inte att använda kapital för att stödja eller utveckla sina utländska dotterbolag, vilket beskrivs i skäl 119. Grekland har dessutom åtagit sig att se till att banken inte gör några ytterligare förvärv.

(292) Banken har också inlett ett omfattande program för att minska sina kostnader, vilket framgår av avsnitt 2.4.2. Bankens kostnader kommer att minska ytterligare fram till 2017. Arbetsstyrkan minskas och lönerna justeras nedåt. Grekland har också åtagit sig att begränsa ersättningen till bankens ledning, […].

([106]) De finansiella prognoserna i omstruktureringsplanen skiljer sig från resultatet av det stresstest som Greklands centralbank genomfört, eftersom man i det sistnämnda inte utgått från samma antaganden och tagit hänsyn till ytterligare justeringar som gjorts av Greklands centralbank.

([107]) http://www.alpha.gr/files/deltia_typou/deltio_typou_170414EN.pdf

([108]) Omstruktureringsplan för Alpha Bank, juni 2014, s. 107.

7.6.3.2 *De tidigare aktieägarnas egna bidrag och nytt kapital på marknaden*

(293) Bankens tidigare aktieägare försvagades vid den nyemission som avslutades 2009 ([109]) och återigen vid HFSF:s rekapitalisering (åtgärd B4) och vid anskaffandet av riskkapital under 2013 och i mars 2014. Till exempel såg bankens aktieägare, som vid den tidpunkten omfattade de investerare som tillförde pengar 2009, sin andel minska från 100 % före rekapitaliseringen våren 2013 till endast 4,9 % efter denna. Dessutom har banken inte gjort någon kontantutdelning sedan 2008. Utöver de tidigare aktieägarnas egna bidrag har banken fått in omfattande riskkapital sedan krisen inleddes 2008, närmare bestämt 986 miljoner euro 2009, 550 miljoner euro 2013 och 1 200 miljoner euro 2014.

7.6.3.3 *Eget bidrag från innehavare av efterställda lån*

(294) Bankens innehavare av efterställda lån har bidragit till att täcka bankens omstruktureringskostnader. Banken genomförde flera skuldförvaltningsåtgärder i syfte att generera kapital. Det totala skuldbelopp som utbyttes uppgick till 828 miljoner euro, med en vinst på 436 miljoner euro, såsom anges i skäl 114.

(295) De instrument som fortfarande är utestående omfattas av det kupongförbud som anges i skäl 124. Därför anser kommissionen att bankens privata hybridinvesterare står för en rimlig ansvarsfördelning och att de krav i detta hänseende som ställs i omstruktureringsmeddelandet är uppfyllda.

7.6.3.4 *Slutsats om eget bidrag och ansvarsfördelning*

(296) I jämförelse med det totala statliga kapitaltillskottet är det egna bidraget och ansvarsfördelningen, särskilt i form av avyttring av tillgångar och minskning av låneportföljen, mycket lägre än vad kommissionen normalt skulle anse vara tillräckligt. Nedskärningarna rör endast den utländska verksamheten ([110]), som utgör en begränsad del av banken ([111]), och det finns i samband med omstruktureringen inga planer på att minska utlånings- och inlåningsverksamheten i Grekland. Omstruktureringsplanen kan anses innehålla tillräckliga åtgärder i form av egna bidrag och ansvarsfördelning, mot bakgrund av de faktorer som diskuteras i avsnitt 7.6.1, särskilt uppgifterna om att Alpha Bank är den minst understödda banken bland de grekiska storbankerna och att det mottagna stödet helt omfattas av undantaget i punkt 14 i 2011 års förlängningsmeddelande, enligt vilket kommissionen kan godta ett lägre eget bidrag och en minskad ansvarsfördelning.

7.6.4 **Åtgärder för att begränsa snedvridningen av konkurrensen**

(297) Enligt omstruktureringsmeddelandet måste omstruktureringsplanen innehålla åtgärder för att begränsa snedvridningen av konkurrensen och säkra en konkurrenskraftig banksektor. Dessutom måste dessa åtgärder även bidra till att ta itu med den moraliska risken och säkerställa att det statliga stödet inte används för att finansiera konkurrenshämmande beteenden.

(298) Enligt punkt 31 i omstruktureringsmeddelandet måste kommissionen, då den bedömer storleken på stödet och dess snedvridande effekter på konkurrensen, ta hänsyn till både det absoluta och det relativa stödbeloppet samt till omfattningen av ansvarsfördelningen och finansinstitutets marknadsposition efter omstruktureringen. I detta sammanhang påminner kommissionen om att banken har mottagit stöd från staten på motsvarande 12 % av dess riskvägda tillgångar ([112]). Dessutom har banken erhållit likviditetsgarantier motsvarande 14 miljarder euro den 30 november 2011 och statsobligationslån till ett belopp på 1,6 miljarder euro den 30 september 2011, vilket tillsammans motsvarar 25 % av bankens balansräkning den dagen. Dessutom har banken mottagit statsgaranterat akut likviditetsstöd. Åtgärderna för att begränsa en eventuell snedvridning av konkurrensen är således motiverade med tanke på det stora stödbeloppet. Dessutom innehar Greklands centralbank en betydande marknadsandel på 15 % för utlåning och 13 % för inlåning per den 31 december 2012. Förvärvet av Emporiki Bank och, i mycket mindre utsträckning, de tre kooperativa bankerna och Citibanks grekiska verksamhet gjorde att bankens marknadsandelar ökade. Efter förvärvet av Emporiki Bank uppgick bankens marknadsandel för inlåning i Grekland till

([109]) Se skäl 116.

([110]) Enligt åtagandena (se kapitel 2 punkt 7 i bilagan) kan nedskärningarna uppnås genom att minska balansräkningarna för kvarvarande utländska företag och/eller genom försäljning av utländska företag.

([111]) Det föreslagna egna bidragets storlek måste jämföras med bankens storlek före förvärvet av Emporiki Bank, inlåningsmedlen från de tre kooperativa bankerna och Citibank Grekland av de skäl som anges i punkt 7.1.3.5.

([112]) Om man endast beaktar stöd som faktiskt betalats ut, vilket är det som är mest fördelaktigt och därför mest snedvridande av konkurrensen, minskar stödet till 11 % av bankens riskvägda tillgångar.

21 % från och med den 30 juni 2013, medan dess marknadsandelar för bolån, konsumtionslån och företagslån var 23 %, 20 % respektive 21 % ([113]). Efter förvärvet av Citibanks grekiska verksamhet ökade bankens marknadsandel för inlåning med mindre än 1 %.

(299) Kommissionen påminner om att bankens problem främst berodde på externa chocker, såsom den grekiska statsskuldkrisen och den utdragna recession som har präglat den grekiska ekonomin sedan 2008, vilket redan har påpekats i skäl 69 i beslutet om att inleda ett förfarande avseende Alpha. Behovet av att ta itu med den moraliska risken har minskat eftersom banken inte tog några överdrivna risker. Såsom diskuteras i avsnitt 7.6.1 i detta beslut är stödåtgärdernas snedvridande effekt mindre mot bakgrund av dessa omständigheter liksom behovet av åtgärder för att begränsa snedvridningen av konkurrensen. Av dessa skäl kan kommissionen undantagsvis godta att det i omstruktureringsplanen inte föreskrivs någon minskning av balansräkningen eller utlåningen i Grekland, trots det höga stödbeloppet och den höga marknadsandelen.

(300) Kommissionen konstaterar dock att de statliga rekapitaliseringarna innebar att banken kunde fortsätta med sin bankverksamhet på utländska marknader.

(301) I detta avseende noterar kommissionen att banken senast den 30 juni 2018 ([114]), utöver den skuldsanering och de omstruktureringar som redan genomförts, kommer att ytterligare omstrukturera och minska skuldsättningen i utländska tillgångar, utöver åtagandet om att inte använda stöd för att finansiera utvecklingen av dessa verksamheter. Stödet kommer därför inte att användas för att snedvrida konkurrensen på de utländska marknaderna.

(302) Grekland har också åtagit sig att införa ett förvärvsförbud, för att se till att banken inte använder det statliga stödet för att förvärva ny verksamhet. Detta förbud bidrar till att säkerställa att stödet endast används för att återställa lönsamheten i den grekiska bankverksamheten och inte för att t.ex. utöka verksamheten på utländska marknader.

(303) Åtagandet att minska den ohållbart höga ränta som betalas på grekiska inlåningsmedel säkerställer också att stödet inte kommer att användas för att finansiera ohållbara strategier för anskaffning av inlåningsmedel som snedvrider konkurrensen på den grekiska marknaden. På samma sätt kommer åtagandet att införa strikta riktlinjer för prissättningen för nya lån, baserat på en ordentlig kreditriskbedömning, att hindra banken från att snedvrida konkurrensen på den grekiska marknaden med olämplig prissättning på lån till kunder.

(304) Med hänsyn till den särskilda situation som beskrivs i avsnitt 7.6.1 samt de åtgärder som föreskrivs i omstruktureringsplanen, anser kommissionen att det finns tillräckliga skyddsåtgärder för att begränsa snedvridningen av konkurrensen.

7.7 ÖVERVAKNING

(305) Enligt avsnitt 5 i omstruktureringsmeddelandet ska regelbundna rapporter lämnas in för att kommissionen ska kunna kontrollera att omstruktureringsplanen genomförs på lämpligt sätt. Enligt de åtaganden som Grekland har gjort ([115]) kommer Grekland att se till att den övervakningsförvaltare som banken har utsett med kommissionens godkännande till och med omstruktureringsperiodens slut, dvs. den 31 december 2018, övervakar de åtaganden som Grekland har gjort om att omstrukturera verksamheten i Grekland och utomlands samt om företagsstyrning och kommersiella transaktioner. Slutsatsen kan därför dras att genomförandet av omstruktureringsplanen kommer att övervakas på lämpligt sätt.

8. **SLUTSATS**

(306) Slutsatsen blir att Grekland olagligen har genomfört stödåtgärderna B1, B2, B3 och B4 i strid med artikel 108.3 i fördraget, eftersom de genomfördes innan kommissionen gett sitt formella godkännande. Kommissionen konstaterar emellertid att omstruktureringsplanen, tillsammans med åtagandena i bilagan, säkerställer att bankens långsiktiga lönsamhet återställs, är tillräckliga i fråga om ansvarsfördelning och eget bidrag, samt är lämpliga och proportionella och därmed uppväger de snedvridande effekterna av de stödåtgärder som granskas i detta beslut. Den omstruktureringsplan och de åtaganden som presenterats uppfyller kriterierna i omstruktureringsmeddelandet, vilket gör att stödåtgärderna kan betraktas som förenliga med den inre marknaden.

([113]) Omstruktureringsplan för Alpha Bank, juni 2014, s. 36.
([114]) Se kapitel II i bilagan.
([115]) Se skäl 129.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Följande åtgärder som Grekland har genomfört utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget:

a) Det akuta likviditetsstöd till Alpha Bank SA som beviljats av Greklands centralbank och garanterats av Grekland (åtgärd L2).

b) Den andra tillfälliga rekapitalisering på 1 042 miljoner euro som den grekiska finansiella stabilitetsfonden (nedan kallad *HFSF*) beviljade Alpha Bank SA i december 2012 (åtgärd B2).

c) Det finansieringsåtagande på 1 629 miljoner euro som HFSF beviljade Alpha Bank SA den 21 december 2012 (åtgärd B3).

d) Den rekapitalisering på 4 021 miljoner euro som HFSF beviljade Alpha Bank våren 2013 (åtgärd B4).

2. HFSF:s finansiering av det totala finansieringsbehovet på 427 miljoner euro, inom ramen för överföringen av utvalda tillgångar och skulder i Cooperative Bank of Dodecanese, Evia Cooperative Bank och Cooperative Bank of Western Macedonia till Alpha Bank SA i december 2013, utgör inte statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.

3. Mot bakgrund av den omstruktureringsplan för Alpha Bank Group (Alpha Bank och alla dess dotterbolag och filialer) som lades fram den 12 juni 2014 och de åtaganden som Grekland gjorde den dagen, är följande statliga stöd förenliga med den inre marknaden:

a) Det kapitaltillskott på 940 miljoner euro som Grekland beviljade Alpha Bank SA i maj 2009 inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden (åtgärd A).

b) Det akuta likviditetsstöd till Alpha Bank SA som beviljats av Greklands centralbank och garanterats av Grekland sedan juli 2011, till ett belopp på 23,6 miljarder euro per den 31 december 2012 (åtgärd L2).

c) Den första tillfälliga rekapitalisering på 1 900 miljoner euro som HFSF beviljade Alpha Bank SA i maj 2012 (åtgärd B1).

d) Den andra tillfälliga rekapitalisering på 1 042 miljoner euro som HFSF beviljade Alpha Bank SA i december 2012 (åtgärd B2).

e) Det finansieringsåtagande på 1 629 miljoner euro som HFSF beviljade Alpha Bank SA den 21 december 2012 (åtgärd B3).

f) Den rekapitalisering på 4 021 miljoner euro som HFSF beviljade Alpha Bank SA i maj 2013 (åtgärd B4).

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Republiken Grekland.

Utfärdat i Bryssel den 9 juli 2014.

På kommissionens vägnar

Joaquín ALMUNIA

Vice ordförande

BILAGA

ALPHA BANK – ÅTAGANDEN AV REPUBLIKEN GREKLAND

Republiken Grekland ska se till att Alpha Bank (nedan kallad *banken*) genomför den omstruktureringsplan som lades fram i juni 2014. Omstruktureringsplanen grundar sig på makroekonomiska antaganden som görs av Europeiska kommissionen (nedan kallad *kommissionen*) i bilagan samt rättsliga antaganden.

Republiken Grekland gör härmed följande åtaganden (nedan kallade *åtagandena*) som är en integrerad del av omstruktureringsplanen. Här ingår åtaganden om genomförandet av omstruktureringsplanen (nedan kallade *åtaganden om omstrukturering*) och åtaganden om företagsstyrning och kommersiella transaktioner.

Åtagandena träder i kraft dagen för antagandet av kommissionens beslut om att godkänna omstruktureringsplanen (nedan kallat *beslutet*).

Omstruktureringsperioden avslutas den 31 december 2018. Åtagandena gäller under hela omstruktureringsperioden, om inte annat anges i ett enskilt åtagande.

Denna text ska tolkas mot bakgrund av beslutet i den allmänna ramen för unionsrätten och med hänvisning till rådets förordning (EG) nr 659/1999 ([1]).

KAPITEL I. DEFINITIONER

Med avseende på åtagandena gäller följande definitioner:

1. **banken:** Alpha Bank SA och alla dess dotterbolag. Begreppet omfattar därför hela Alpha Bank Group med alla grekiska och icke-grekiska dotterbolag och filialer, både inom och utanför banksektorn.

2. **kapitalförstärkande anbud inom banksektorn:** ett anbud som resulterar i en ökning av bankens lagstadgade kapitaltäckningsgrad, med beaktande av alla relevanta faktorer, särskilt den vinst/förlust som bokförts för transaktionen och minskningen av riskvägda tillgångar till följd av försäljningen (korrigeras om nödvändigt vid ökade riskvägda tillgångar från återstående finansieringsled).

3. **överlåtelsedatum:** datum då äganderätten till den avyttrade verksamheten överförts till köparen.

4. **avyttrad verksamhet:** alla verksamheter och tillgångar som banken åtar sig att sälja.

5. **ikraftträdande:** datum för antagande av beslutet.

6. **omstruktureringsperiodens slut:** den 31 december 2018.

7. **utländska eller icke-grekiska tillgångar:** tillgångar med anknytning till kunder utanför Grekland, oberoende av det land där tillgångarna bokförs. Denna definition omfattar till exempel inte tillgångar som bokförts i Luxemburg men som har anknytning till kundernas verksamhet i Grekland. Omvänt gäller att tillgångar som bokförts i Luxemburg eller Grekland men som har anknytning till kunder i andra sydosteuropeiska länder betraktas som utländska tillgångar och omfattas av denna definition.

8. **utländska verksamheter:** bankens utländska dotterbolag och filialer både inom och utanför banksektorn.

9. **utländska dotterbolag:** alla bankens dotterbolag både inom och utanför banksektorn utanför Grekland.

10. **grekisk bankverksamhet:** bankens grekiska bankverksamhet oberoende av var tillgångarna bokförs.

11. **grekisk verksamhet utanför banksektorn:** bankens grekiska verksamhet utanför banksektorn oberoende av var tillgångarna bokförs.

12. **grekiska dotterbolag:** bankens alla grekiska dotterbolag både inom och utanför banksektorn.

13. **övervakningsförvaltare:** en eller flera fysiska eller juridiska personer, oberoende av banken, som godkänts av kommissionen och utsetts av banken. Övervakningsförvaltaren har i uppgift att övervaka att banken fullgör sina åtaganden.

([1]) Rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EGT L 83, 27.3.1999, s. 1).

14. **köpare:** en eller flera fysiska eller juridiska personer som, helt eller delvis, köper den avyttrade verksamheten.

15. **försäljning:** försäljning av 100 procent av bankens aktieinnehav, om inte annat anges i ett enskilt åtagande.

Med avseende på dessa åtaganden ska singularis inbegripa pluralis (och vice versa), om inte annat anges i åtagandena.

KAPITEL II. ÅTAGANDEN OM OMSTRUKTURERING

1. **Antal filialer i Grekland:** Antalet filialer i Grekland ska vara högst […] den 31 december 2017.

2. **Antal anställda i Grekland:** Antalet heltidsekvivalenter i Grekland (grekisk bankverksamhet och annan verksamhet) ska vara högst […] den 31 december 2017.

3. **Totala kostnader i Grekland:** De totala kostnaderna i Grekland (grekisk bankverksamhet och annan verksamhet) ska vara högst […] miljoner euro den 31 december 2017.

4. **Kostnader för inlåning i Grekland:** För att återställa sin lönsamhet före avskrivningar (*pre-provisioning profitability*) på den grekiska marknaden, ska banken minska sina finansieringskostnader genom minskade inlåningskostnader i Grekland (inklusive besparingar, insättningar på transaktions- och terminskonton och andra liknande produkter som erbjuds till kunder och vars kostnader ska bäras av banken) […].

5. **Relationen mellan nettoutlåning och nettoinlåning i Grekland:** För grekisk bankverksamhet ska relationen mellan nettoutlåning och nettoinlåning uppgå till högst 119 % den 31 december 2017. […]

6. **Stöd till utländska dotterbolag:** Banken får inte, totalt sett från och med ikraftträdandet och till och med den 30 juni 2018, ge något ytterligare eget kapital eller sekundärt kapital till något utländskt dotterbolag som överstiger det högsta av antingen i) […] % av de riskvägda tillgångarna i ifrågavarande dotterbolag den 31 december 2012 eller ii) […] miljoner euro. Om banken har för avsikt att skjuta till eget kapital eller efterställda lån till det utländska dotterbolaget till ett belopp som är högre än det angivna tröskelvärdet, måste den begära att de grekiska myndigheterna försöker få kommissionen att fatta ett beslut om att ändra omstruktureringsplanen.

   […]:

   a) […].

   b) […].

   c) […].

   d) […].

   e) […].

   f) […].

   […]

7. **Skuldsanering av icke-grekiska tillgångar fram till den 30 juni 2018:** Portföljen av utländska tillgångar ska begränsas till ett högsta belopp på totalt […] miljarder euro den 30 juni 2018 (tak för utländska tillgångar).

   7.1 […]

   7.2 […]

8. **Försäljning av värdepapper:** Portföljen av börsnoterade värdepapper, enligt definitionen nedan, ska avyttras senast den […], medan portföljen av onoterade värdepapper ska avyttras senast den […]. I denna portfölj ingår alla kapitalinvesteringar på mer än […] miljoner euro och alla investeringar i efterställda obligationer och hybridobligationer. Detta åtagande ska inte tillämpas på […]-aktierna ([…] miljoner euro). För dotterbolag och intressebolag utanför kärnverksamheten ([…]), ska tidsfristen för att avyttra ägarandelarna skjutas upp till den […] om banken den […] aktivt har letat efter potentiella köpare och ingen kapitalneutral eller kapitalförstärkande transaktion kan äga rum.

9. **Riskkapitalportföljens storlek:** Riskkapitalportföljens storlek ska minskas till […] miljoner euro den 31 december 2017.

10. Republiken Grekland åtar sig följande i fråga om all försäljning:

a) Köparen ska vara oberoende av banken och sakna anknytning till denna.

b) För att förvärva den avyttrade verksamheten ska köparen inte finansieras vare sig direkt eller indirekt av banken. Detta gäller inte för försäljning av fast egendom, där banken kan tillhandahålla köparen finansiering, om denna nya utlåning sker i linje med ansvarsfull utlåningspraxis. För att kontrollera efterlevnaden av åtagandet om att minska skuldsättningen för icke-grekiska tillgångar, kommer all ny utlåning som omfattas av definitionen av icke-grekiska tillgångar att beaktas.

c) Banken ska, under en period på fem år efter slutförandet av försäljningen, inte skaffa sig något direkt eller indirekt inflytande över hela eller delar av den avyttrade verksamheten utan förhandsgodkännande från kommissionen.

11. **Investeringspolicy:** Banken ska inte köpa värdepapper med låg kreditvärdighet fram till den 30 juni 2017.

Detta åtagande ska inte tillämpas på följande värdepapper (undantagna värdepapper):

i) […].

ii) […].

iii) […].

iv) […].

v) […].

vi) […].

12. **Lönetak:** Banken kommer till och med […] inte att betala en total årlig ersättning (löner, pensionsavgifter, bonus) som överstiger […] till någon anställd eller chef. Vid ett kapitaltillskott från HFSF kommer ersättningstaket att omvärderas enligt det europeiska bankmeddelandet av den 1 augusti 2013.

KAPITEL III. ÅTAGANDEN OM FÖRETAGSSTYRNING OCH KOMMERSIELLA TRANSAKTIONER – FÖRLÄNGNING OCH ÄNDRING

1. Banken ska fortsätta att genomföra åtagandena om företagsstyrning och kommersiella transaktioner, som lades fram av Republiken Grekland den 20 november 2012, med de ändringar som anges i kapitel III i åtagandena, till och med den 30 juni 2018.

2. Om ett enskilt åtagande inte omfattar banken, ska banken inte utnyttja dotterbolag eller verksamheter som inte omfattas av det enskilda åtagandet för att kringgå detta åtagande.

Avsnitt A. Inrättande av en effektiv och lämplig intern organisation

3. Banken ska, med undantag för sina utländska dotterbolag, alltid uppfylla samtliga bestämmelser i lag 3016/2002 om företagsstyrning och lag 2190/1920 om aktiebolag, särskilt bestämmelser som reglerar företagsfunktioner såsom bolagsstämma och styrelse, för att säkerställa en tydlig ansvarsfördelning och öppenhet. Bolagsstämmans befogenheter ska begränsas till de uppgifter som en sådan ska ha enligt bolagsrätten, särskilt när det gäller rättigheter som rör information. Ytterligare befogenheter, som skulle ge ett otillbörligt inflytande över företagsledningen, ska återkallas. Ansvaret för den löpande förvaltningen ska vila hos bankens styrelseledamöter.

4. Banken ska, med undantag för dess utländska dotterbolag, alltid följa HFSF:s ram för förbindelser.

5. Banken ska iaktta bestämmelserna i lag 2577/9.3.2006, i dess nuvarande form, för att på företags- och koncernnivå upprätthålla en effektiv organisationsstruktur och ett adekvat internt kontrollsystem som inbegriper de tre centrala pelarna, nämligen internrevision, riskhanterings- och regelefterlevnadsfunktioner samt bästa internationella praxis för företagsstyrning.

6. Banken ska ha en effektiv organisationsstruktur för att se till att internrevisions- och riskhanteringsavdelningarna är helt oberoende av kommersiella nätverk och rapporterar direkt till styrelsen. En revisionskommitté och en riskkommitté, som bildas inom styrelsen, ska bedöma alla frågor som tas upp av respektive avdelning. Avdelningarnas roller, ansvarsområden och resurser ska anges i lämpliga stadgar för internrevision och riskhantering. Dessa stadgar ska vara förenliga med internationella standarder och säkerställa att avdelningarna är helt oberoende. Vägledning och instruktioner som rör beviljandet av lån, inklusive prissättning på och omstrukturering av dessa, ska anges i en kreditpolicy.

7. Banken ska för behöriga myndigheter offentliggöra förteckningen över aktieägare som innehar minst 1 % av stamaktierna.

Avsnitt B. Affärsmetoder och riskbedömning

Allmänna principer

8. Enligt kreditpolicyn ska alla kunder behandlas rättvist genom icke-diskriminerande förfaranden, bortsett från de som avser kreditrisk och betalningsförmåga. De tröskelvärden över vilka beviljandet av lån måste godkännas av högre chefer ska anges i kreditpolicyn. Liknande tröskelvärden ska anges när det gäller omstruktureringen av lån och hanteringen av fordringar och rättstvister. Kreditpolicyn ska föreskriva att beslutsprocessen centraliseras till utvalda instanser på nationell nivå och ge tydliga garantier för en konsekvent tillämpning av dess instruktioner vid all grekisk bankverksamhet.

9. Banken ska för all grekisk bankverksamhet fullt ut införliva kreditpolicyn i sina rutiner för uppläggning och refinansiering av lån samt i sina utbetalningssystem.

Särskilda bestämmelser

10. De särskilda bestämmelser som anges i punkterna 11–18 i kapitel III i åtagandena ska omfatta grekisk bankverksamhet, om inte annat uttryckligen anges.

11. Enligt kreditpolicyn ska prissättningen på lån och hypotekslån följa stränga riktlinjer. Dessa riktlinjer ska omfatta en skyldighet att strikt iaktta de standardtabeller för räntenivåer (intervaller) som anges i kreditpolicyn beroende på lånets löptid, kreditbedömningen av kunden, den förväntade indrivningsbarheten av säkerheten (inklusive tidsramen för en potentiell likvidation), den allmänna relationen med banken (t.ex. nivå och stabilitet när det gäller inlåning, avgiftsstruktur och annan intern försäljningsverksamhet) och bankens finansieringskostnad. Särskilda tillgångsklasser för lån (t.ex. kommersiella lån, hypotekslån samt lån med eller utan säkerhet) och prissättningen på dessa ska sammanställas i en lämplig kreditpolicytabell som ska uppdateras regelbundet av kreditkommittén. Alla undantag måste godkännas av kreditkommittén, eller av lägre instans när detta medges enligt kreditpolicyn. Skräddarsydda transaktioner, t.ex. syndikerade lån eller projektfinansiering, ska följa samma principer, med vederbörlig hänsyn till att de kanske inte alltid passar in i de standardiserade kreditpolicytabellerna. Överträdelser av prissättningspolicyn ska rapporteras till övervakningsförvaltaren.

12. Riskhanteringsavdelningen ska ansvara för bedömningen av kreditrisken och värderingen av säkerheter. Vid bedömningen av lånets kvalitet ska riskhanteringsavdelningen agera oberoende och avge ett skriftligt yttrande för att se till att de kriterier som används vid bedömningen tillämpas konsekvent över tiden och på kunderna samt i enlighet med bankens kreditpolicy.

13. När det gäller lån till fysiska och juridiska personer ska banken, i fråga om all grekisk bankverksamhet och utifrån bästa internationella praxis, tillämpa strikta individuella och gemensamma gränser för högsta lånebelopp som kan beviljas en och samma kreditrisk (när det är tillåtet enligt grekisk och europeisk rätt). Dessa gränsvärden ska fastställas med hänsyn till lånets löptid och kvaliteten på eventuell säkerhet och ställas mot viktiga referensvärden inklusive kapital.

14. Det ska vara förbjudet att bevilja lån ([1]) för att göra det möjligt för låntagare att köpa aktier eller hybridinstrument i banken och i andra banker ([2]), oavsett vilka låntagarna är ([3]). Denna bestämmelse ska gälla och övervakas av banken.

15. Alla låneansökningar från icke-anslutna låntagare på över […] % av bankens riskvägda tillgångar eller lån som innebär att exponeringen mot en grupp (dvs. en grupp av anslutna låntagare som utgör en enda kreditrisk) och som överstiger […] % av bankens riskvägda tillgångar ska rapporteras till övervakningsförvaltaren som, om villkoren inte verkar vara marknadsmässiga eller om otillräckliga uppgifter har lämnats till övervakningsförvaltaren, får skjuta upp beviljandet av krediten eller lånet med […] arbetsdagar. I nödfall kan denna period minskas till […] arbetsdagar, förutsatt att tillräckliga uppgifter har lämnats till övervakningsförvaltaren. Under denna period kommer övervakningsförvaltaren att kunna rapportera ärendet till kommissionen och HFSF innan banken fattar något slutgiltigt beslut.

16. Kreditpolicyn ska innehålla klara instruktioner om omstruktureringen av lån. I den ska tydligt anges vilka lån som får beviljas under vilka omständigheter, och vilka villkor som får erbjudas berättigade kunder. Banken ska för all grekisk bankverksamhet se till att alla omstruktureringar syftar till att förbättra bankens framtida återvinning av tillgångar och därmed skydda bankens intressen. Omstruktureringspolicyn får inte under några omständigheter äventyra bankens framtida lönsamhet. För detta ändamål ska bankens riskhanteringsavdelning ansvara för att utveckla och införa lämpliga mekanismer för omstruktureringseffektivitet, göra djupgående analyser av intern och/eller extern bästa praxis, rapportera sina resultat åtminstone kvartalsvis till kreditkommittén och styrelsens riskkommitté, föreslå genomförbara förbättringar av förfarandena och policyerna samt övervaka och rapportera genomförandet av dessa till kreditkommittén och styrelsens riskkommitté.

17. Banken ska för all grekisk bankverksamhet tillämpa en policy för fordringar och tvister som syftar till att maximera återvinningen av tillgångar samt förhindra diskriminering och förmånsbehandling vid tvisthantering. Banken ska se till att alla nödvändiga åtgärder vidtas för att maximera bankens återvinning av tillgångar och skydda dess finansiella ställning på lång sikt. Alla överträdelser vid genomförandet av policyn ska rapporteras till övervakningsförvaltaren.

18. Banken ska övervaka kreditrisken med hjälp av ett välutvecklat varnings- och rapporteringssystem, som gör det möjligt för riskhanteringsavdelningen att i) hitta tidiga tecken på lånenedskrivning och fallissemang, ii) bedöma låneportföljens återvinningsbarhet (däribland alternativa återbetalningskällor, såsom medgäldenärer och borgensmän samt ställda säkerheter eller tillgängliga men inte ställda säkerheter), iii) bedöma bankens allmänna exponering mot en enskild kund eller portfölj och iv) föreslå avhjälpande och förbättrande åtgärder för styrelsen efter behov. Övervakningsförvaltaren ska få tillgång till denna information.

Bestämmelser om anslutna låntagare

19. Alla bestämmelser som rör anslutna låntagare ska tillämpas på banknivå.

20. En särskild del av kreditpolicyn ska handla om de bestämmelser som styr relationerna med anslutna låntagare. Anslutna låntagare inbegriper anställda, aktieägare, styrelseledamöter, chefer, samt deras makar, barn och syskon och varje juridisk person som direkt eller indirekt kontrolleras av anställda med nyckelpositioner (dvs. anställda som deltar i beslutsprocessen kring kreditpolicyn), aktieägare, styrelseledamöter eller chefer eller deras makar, barn och syskon. I förlängningen ska alla offentliga institutioner eller statskontrollerade organ, offentliga företag eller statliga organ betraktas som anslutna låntagare. Politiska partier ska också behandlas som anslutna låntagare inom ramen för kreditpolicyn. Särskilt fokus bör läggas på beslut om eventuella omstruktureringar och nedskrivningar av lån till nuvarande eller tidigare anställda, styrelseledamöter, aktieägare, chefer och deras anhöriga samt policyer som följts när det gäller lämpligheten, värderingen, registreringen av panträtter och utmätningen av säkerheter för lån. Definitionen av anslutna låntagare har angetts närmare i ett separat dokument.

21. Riskhanteringsavdelningen ska ansvara för att kartlägga alla anslutna grupper av låntagare som utgör en enda kreditrisk för att få till stånd en riktig övervakning av kreditriskkoncentrationen.

([1]) I fråga om detta åtagande ska begreppet *lån* i vidare bemärkelse tolkas som all slags finansiering, t.ex. kreditfacilitet, garanti osv.
([2]) Med uttrycket *andra banker* avses alla banker och finansinstitut i världen.
([3]) Av tydlighetsskäl bör understrykas att alla låntagare, inklusive bankens privatkunder, omfattas av detta åtagande.

22. När det gäller lån till fysiska och juridiska personer ska banken, utifrån bästa internationella praxis, tillämpa strikta individuella och gemensamma gränser för högsta lånebelopp som kan beviljas för en och samma kreditrisk avseende anslutna låntagare (när det är tillåtet enligt grekisk och europeisk rätt).

23. Banken ska separat övervaka exponeringen mot anslutna låntagare inbegripet offentliga organ och politiska partier. Nyproduktionen av lån ([1]) till anslutna låntagare (årlig tillväxt i procent av beståndet år 1 ([2])) får inte vara större än nyproduktionen i den totala låneportföljen för Grekland (årlig tillväxt i procent av beståndet år 1). Detta åtagande ska fullgöras separat för varje typ av ansluten låntagare (anställda, aktieägare, chefer, offentliga organ och politiska partier). Kreditvärderingen av de anslutna låntagarna, liksom prisvillkoren och eventuella omstruktureringar som erbjudits dem, ska inte innebära större fördelar jämfört med de villkor som erbjuds liknande men icke-anslutna låntagare, för att säkerställa lika villkor i den grekiska ekonomin. Denna skyldighet avser inte befintliga allmänna ordningar till förmån för anställda, där de erbjuds subventionerade lån. Banken ska varje månad rapportera om utvecklingen av denna exponering, nyproduktionen av lån och den senaste tidens ansökningar som överstiger [[…]% av bankens riskvägda tillgångar] som ska tas upp i kreditkommittén.

24. De kreditkriterier som tillämpas på anställda/chefer/aktieägare får inte vara mindre strikta än de som tillämpas för andra, icke-anslutna låntagare. Om den totala kreditexponeringen mot en enskild anställd/chef/aktieägare överstiger ett belopp som motsvarar en fast lön [[…]] för lån mot säkerhet och ett belopp som motsvarar en fast lön [[…]] för lån utan säkerhet, ska exponeringen utan dröjsmål anmälas till övervakningsförvaltaren som kan ingripa och skjuta upp beviljandet av lånet i enlighet med det förfarande som beskrivs i punkt 25 i kapitel III i åtagandena.

25. Alla låneansökningar från anslutna låntagare på över [[…] % av bankens riskvägda tillgångar] eller lån som innebär att exponeringen mot en grupp (dvs. en grupp av anslutna låntagare som utgör en enda kreditrisk) överstiger [[…] % av bankens riskvägda tillgångar] ska rapporteras till övervakningsförvaltaren som, om villkoren inte verkar vara marknadsmässiga eller om otillräckliga uppgifter har lämnats till övervakningsförvaltaren, får skjuta upp beviljandet av krediten eller lånet med […] arbetsdagar. I nödfall kan denna period minskas till […] arbetsdagar, förutsatt att tillräckliga uppgifter har lämnats till övervakningsförvaltaren. Under denna period kommer övervakningsförvaltaren att kunna rapportera ärendet till kommissionen och HFSF innan banken fattar något slutgiltigt beslut.

26. Omstrukturering av lån som involverar anslutna låntagare ska uppfylla samma krav som för icke-anslutna låntagare. Dessutom ska fastställda ramar och policyer för hantering av osäkra tillgångar utvärderas och förbättras vid behov. Det förväntas dock att omstrukturerade lån till förmån för anslutna låntagare rapporteras separat, åtminstone per tillgångsklass och typ av ansluten låntagare.

Avsnitt C. Övriga restriktioner

27. **Förbud mot utdelning, kupong, inlösen och återköp**: Såvida inte kommissionen godkänner ett undantag, åtar sig Republiken Grekland följande:

a) Banken ska inte betala ut några kuponger på hybridkapitalinstrument (eller andra instrument för vilka kupongbetalningar är diskretionära) eller utdelningar på instrument för egna medel och efterställda skuldinstrument, utom då det finns en rättslig skyldighet att göra detta. Banken ska inte frigöra reserver för att försätta sig själv i en sådan situation. Om det råder tvivel om huruvida det finns en rättslig skyldighet att göra detta ska banken, inom ramen för åtagandet, förelägga den föreslagna kupongen eller utdelningen för kommissionen för godkännande.

b) Banken ska inte köpa tillbaka sina egna aktier eller lösa in en köpoption för dessa instrument för egna medel och efterställda skuldinstrument.

c) Banken får inte köpa tillbaka hybridkapitalinstrument.

([1]) Med *nyproduktion av lån* avses också överföring och omstrukturering av befintliga lån.
([2]) Med *årlig tillväxt i procent av beståndet år 1* avses nyproduktionen i procent av beståndet i slutet av föregående år. Med riskvägda tillgångar avses de riskvägda tillgångarna vid årets slut.

28. **Förvärvsförbud**: Republiken Grekland åtar sig att se till att banken inte förvärvar någon andel i något företag, oavsett om det är fråga om överlåtelse av tillgångar eller aktier. Detta förvärvsförbud omfattar både företag som har den rättsliga formen av ett bolag och alla tillgångar som utgör en verksamhet [1].

    a) **Undantag som kräver ett förhandsgodkännande från kommissionen**: Trots detta förbud får banken, efter att ha fått kommissionens godkännande och, i förekommande fall, på förslag av HFSF, förvärva verksamheter och företag om det i undantagsfall är nödvändigt för att återställa den finansiella stabiliteten eller för att säkerställa en effektiv konkurrens.

    b) **Undantag som inte kräver något förhandsgodkännande från kommissionen**: Banken får förvärva andelar i företag förutsatt att följande krav uppfylls:

        1. Den köpeskilling som banken betalar för förvärvet ska understiga [[…] %] av bankens balansräkning [2] vid åtagandenas ikraftträdande [3].

        2. Den kumulativa köpeskilling som banken betalar för alla sådana förvärv, från och med åtagandenas ikraftträdande till och med omstruktureringsperiodens slut, ska understiga [[…] %] av bankens balansräkning vid åtagandenas ikraftträdande.

    c) **Verksamhet som inte omfattas av förvärvsförbudet**: Förvärvsförbudet ska inte omfatta förvärv som sker i samband med normal bankverksamhet som rör förvaltning av befintliga fordringar gentemot företag i svårigheter, inbegripet omvandling av befintlig skuld till aktieinstrument.

29. **Reklamförbud**: Republiken Grekland åtar sig att se till att banken avstår från att göra reklam som innehåller hänvisningar till statligt stöd och från att tillämpa en aggressiv affärsstrategi som den inte skulle ha tillämpat utan stöd från Republiken Grekland.

KAPITEL IV. ÖVERVAKNINGSFÖRVALTARE

1. Republiken Grekland åtar sig att se till att banken ändrar och förlänger mandatet för den övervakningsförvaltare som godkänts av kommissionen och utsetts av banken den 16 januari 2013 till och med omstruktureringsperiodens slut. Banken ska också utöka mandatet så att det omfattar övervakning av i) omstruktureringsplanen och ii) alla åtaganden i denna förteckning.

2. Fyra veckor efter åtagandenas ikraftträdande ska Republiken Grekland förelägga de fullständiga villkoren för det ändrade mandatet för kommissionen, vilka ska innehålla alla nödvändiga bestämmelser för att övervakningsförvaltaren ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt åtagandena.

3. Ytterligare bestämmelser om övervakningsförvaltaren anges i ett separat dokument.

Christina PAPAKONSTANTINOU

Generalsekreterare

---

[1] Av tydlighetsskäl bör understrykas att bankens riskkapitalverksamhet, inom ramen för åtagandet, bör undantas från detta åtagande. I detta avseende ska banken göra en formell begäran till kommissionen, som ska innefatta en verksamhetsplan för detta företag.

[2] Av tydlighetsskäl bör understrykas att balansräkningen, inom ramen för åtagandet, ska motsvara bankens totala tillgångar.

[3] Av tydlighetsskäl bör understrykas att om kommissionens godkännande om att häva förvärvsförbudet inhämtas enligt punkt 28 a i kapitel III i åtagandena, ska bankens balansräkning vid åtagandenas ikraftträdande beräknas så att den även omfattar tillgångarna i de förvärvade företagen eller de förvärvade tillgångarna dagen för förvärvet.

Tillägg

Makroekonomiska prognoser för grekisk inhemsk verksamhet

Tillväxt i % per år (om inget annat anges)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Kumulativ tillväxttakt 2013–2017
Real BNP	– 6,4	– 4,2	0,6	2,9	3,7	3,5	6,4
Nominell lånetillväxt i Grekland	– 6,4	– 4,2	0,6	2,9	3,7	3,5	6,4
BNP-deflator	– 0,8	– 1,1	– 0,4	0,4	1,1	1,3	1,3
Fastighetspriser	– 11,7	– 10	– 5	0	2	3,5	
Hushållens nominella disponibla inkomst	– 8,8	– 9,5	– 0,3	– 0,4	2,6	3,6	– 4,5
Inlåning – privata sektorn	– 7	1,3	1	3,4	5	5	16,6
Arbetslöshet (%)	24,2	27	26	24	21	18,6	
ECB:s refinansieringsränta (%)	0,75	0,5	0,5	1	1,5	1,75	
Kulmen för nödlidande lån			2H2014				
Euribor 3 månader (genomsnitt i %)		0,24	0,43	0,75	1,25	1,80	
Tillträde till kapitalmarknaderna – repor		Tak JA					
Tillträde till kapitalmarknaden – med/utan säkerhet		JA – upp till 500 miljoner euro för varje	JA – upp till 1 miljard euro för varje	Tak JA			